

Брюксел, 19.9.2022 г.
COM(2022) 459 final

2022/0278 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**за създаване на инструмент в подкрепа на единния пазар в извънредни ситуации и
за отмяна на Регламент (ЕО) № 2679/98 на Съвета**

(текст от значение за ЕИП)

{SEC(2022) 323 final} - {SWD(2022) 288 final} - {SWD(2022) 289 final} -
{SWD(2022) 290 final}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

Единният пазар е едно от най-големите постижения на ЕС и осигурява гръбнака на икономическия растеж и благосъстоянието на ЕС. Последните кризи, като пандемията от COVID-19 или нашествието на Русия в Украйна, показаха известна уязвимост на единния пазар и неговите вериги на доставки при непредвидени смущения и в същото време в каква голяма степен европейската икономика и всички заинтересовани страни в нея разчитат на наличието на добре функциониращ единен пазар. В допълнение към геополитическата нестабилност, до други нови извънредни ситуации в бъдеще могат да доведат и изменението на климата и произтичащите от него природни бедствия, загубата на биологично разнообразие и глобалната икономическа нестабилност. Поради тази причина функционирането на единния пазар трябва да бъде гарантирано по време на извънредни ситуации.

Въздействието на кризите върху единния пазар може да бъде двойно. От една страна, кризите могат да доведат до появата на пречки пред свободното движение в рамките на единния пазар, като нарушават по този начин неговото функциониране. От друга страна, кризите могат да задълбочат недостига на стоки и услуги от особено значение при криза, ако единният пазар е разпокъсан и не функционира. В резултат на това веригите на доставки могат бързо да бъдат прекъснати, а дружествата да изпитат затруднения при снабдяването, доставката или продажбата на стоки и услуги. Достъпът на потребителите до продукти и услуги от ключово значение се нарушава. Липсата на информация и правна яснота допълнително засилват въздействието на тези смущения. В допълнение към преките обществени рискове, предизвикани от кризата, гражданите, и по-специално уязвимите групи, са изправени пред силно отрицателно икономическо въздействие. Поради това предложението е насочено към преодоляването на два отделни, но взаимосвързани проблема: наличието на пречки пред свободното движение на стоки, услуги и хора по време на криза и недостига на стоки и услуги от особено значение при криза.

В тясно сътрудничество с всички държави членки и другите действащи антикризисни инструменти на ЕС инструментът в подкрепа на единния пазар в извънредни ситуации ще осигури силна гъвкава структура на управление, както и целенасочен набор от инструменти, за да се гарантира гладкото функциониране на единния пазар при всякакви бъдещи кризи. Вероятно не всички инструменти, включени в настоящото предложение, ще бъдат необходими по едно и също време. Целта е по-скоро ЕС да бъде подготвен за бъдещето и да му бъде осигурено това, което може да се окаже необходимо в дадена кризисна ситуация, която сериозно засяга единния пазар.

В заключенията си от 1—2 октомври 2020 г.¹ Европейският съвет заяви, че ЕС ще извлече поуки от пандемията от COVID-19 и ще работи за преодоляване на оставащата разпокъсаност, пречки и слабости на единния пазар при извънредни ситуации. В съобщението относно „Актуализиране на новата промишлена стратегия“² Комисията обяви инструмент за гарантиране на свободното движение на хора, стоки и услуги, както и на по-голяма прозрачност и координация по време на криза. Инициативата е част от работната програма на Комисията за 2022 г.³ Европейският

¹ <https://www.consilium.europa.eu/media/45910/021020-euco-final-conclusions.pdf>.

² COM(2021) 350 final.

³ https://ec.europa.eu/info/publications/2022-commission-work-programme-key-documents_bg.

парламент приветства плана на Комисията да представи инструмент в подкрепа на единния пазар в извънредни ситуации и призова Комисията да го изготви като правно обвързващ структурен инструмент за гарантиране на свободното движение на хора, стоки и услуги в случай на бъдещи кризи⁴.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

В някои правни инструменти на ЕС са предвидени разпоредби, които са от значение за управлението на кризи като цяло. От друга страна, в някои рамки на ЕС и наскоро приети предложения на Комисията са определени по-целенасочени мерки, които са съсредоточени върху определени аспекти на управлението на кризи или са от значение за конкретни сектори. Инструментът в подкрепа на единния пазар в извънредни ситуации ще се прилага, без да се засягат разпоредбите, предложени от тези целеви инструменти за управление на кризи, които следва да се считат за *lex specialis*. По-специално финансовите услуги, лекарствените продукти, медицинските изделия или други медицински мерки за противодействие и продуктите, свързани с безопасността на храните, са изключени от обхвата на инициативата поради наличието на специална свързана с кризите рамка в тези области.

Взаимодействие с хоризонталните механизми за реакция при кризи

Сред хоризонталните механизми за реакция при кризи⁵ са интегрираните договорености за реакция на политическо равнище при кризи (IPCR)⁶. Председателството на Съвета на ЕС използва IPCR, за да улесни обмена на информация и политическата координация между държавите членки при реагирането на комплексни кризи. IPCR бяха използвани за първи път през октомври 2015 г. за проследяване на бежанската и миграционната криза и изиграха съществена роля за наблюдението и подпомагането на реакцията на кризата, докладването до Корепер, Съвета и Европейския съвет. Чрез IPCR беше управлявана реакцията на Съюза на сериозни кризи, предизвикани от кибератаки, природни бедствия или хибридни заплахи. Наскоро IPCR бяха използвани и след избухването на пандемията от COVID-19 и бруталната агресия на Русия срещу Украйна.

Друг механизъм на ЕС за обща реакция при кризи е Механизмът за гражданска защита на Съюза и Координационният център за реагиране при извънредни ситуации (ERCC), който е част от него⁷. ERCC е централният, работещ денонощно (24/7) оперативен център на Комисията за първа реакция при извънредни ситуации, създаване на стратегически запаси на равнището на ЕС за реагиране при извънредни ситуации („rescEU“), оценки на риска от бедствия, изготвяне на сценарии, цели за устойчивост при бедствия, общ преглед на рисковете от природни и причинени от човека бедствия за целия ЕС и други мерки за превенция и готовност, като например обучение и учения.

Взаимодействие с хоризонталните механизми на единния пазар

Когато е целесъобразно и необходимо, следва да се осигури координация между инструмента в подкрепа на единния пазар в извънредни ситуации и дейностите на Работната група по въпросите на правоприлагането във връзка с единния пазар

⁴ Резолюция на Европейския парламент от 17 февруари 2022 г. относно справянето с нетарифните и неданъчните бариери в рамките на единния пазар (2021/2043(INI)).

⁵ Те бяха официално създадени с Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1993 на Съвета от 11 декември 2018 г. относно договорености за интегрирана реакция на ЕС при политическа криза въз основа на вече съществуващи договорености.

⁶ <https://www.consilium.europa.eu/bg/policies/ipcr-response-to-crises/>.

⁷ Предвиден в Решение (ЕС) № 1313/2013, с което се урежда функционирането на Механизма за гражданска защита на Съюза.

(РГПЕП). По-специално Комисията се обръща към Работната група по въпросите на правоприлагането във връзка с единния пазар (РГПЕП) за обсъждане/преглед във връзка с пречките, за които е била уведомена, че значително нарушават свободното движение на стратегически стоки и услуги.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Взаимодействие с мерки, насочени към специфични аспекти на управлението на кризи

Горепосочените хоризонтални механизми за реакция при кризи се допълват от други по-целенасочени мерки, съсредоточени върху специфични аспекти на единния пазар, като свободното движение на стоки, общите правила за износ или обществените поръчки.

Такава рамка представлява Регламент (ЕО) № 2679/98, с който се създава механизъм за реакция с цел преодоляване на пречки пред свободното движение на стоки, за които може да бъде привлечена да отговаря държава членка, и които водят до сериозни сътресения и изискват незабавни действия (така нареченият „регламент за ягодите“)⁸. Посоченият регламент предвижда механизъм за нотифициране, както и система за обмен на информация между държавите членки и Комисията. (Вж. раздели 8.1 и 8.2 за допълнителни подробности.)

Регламентът относно общите правила за износ⁹ позволява на Комисията да въведе за определени категории продукти режим на наблюдение или на представяне на разрешение при износ извън ЕС. Въз основа на това Комисията въведе режим на наблюдение на износа за някои ваксини и активни вещества, използвани за производството на тези ваксини¹⁰.

Другите икономически мерки включват процедура на договаряне и единични съвместни обществени поръчки, организирани от Комисията от името на държавите членки¹¹.

Взаимодействие със специфични за съответния сектор мерки във връзка с кризата

В някои рамки на ЕС се предвиждат по-целенасочени мерки, които са съсредоточени само върху определени специфични аспекти на управлението на кризи или засягат само някои конкретни сектори.

В съобщението на Комисията „План за действие при извънредни ситуации за гарантиране на доставките на храни и продоволствената сигурност“¹² са представени поуките, извлечени по време на пандемията от COVID-19 и предишни кризи, с цел засилване на координацията и управлението на кризи, включително степента на готовност. За тази цел в плана за действие при извънредни ситуации се предлагат ключови принципи, които трябва да бъдат спазвани, за да се гарантират доставките на храни и продоволствената сигурност в случай на бъдещи кризи. За да се гарантира изпълнението на плана за действие при извънредни ситуации и на ключовите принципи в него, едновременно с него Комисията създаде Европейския механизъм за готовност и реакция при кризи в областта на продоволствената сигурност (EFSCM) — група,

⁸ Регламент (ЕО) № 2679/98 на Съвета от 7 декември 1998 г. относно функционирането на вътрешния пазар по отношение на свободното движение на стоки между държавите членки (*ОВ L 337, 12.12.1998 г., стр. 8*).

⁹ Регламент (ЕС) 2015/479 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2015 г.

¹⁰ Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/2071 на Комисията от 25 ноември 2021 г.

¹¹ Те могат да бъдат приети въз основа на Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО.

¹² COM(2021) 689 final.

съставена от представители на държавите членки и държави извън ЕС, както и заинтересовани страни по веригата на доставки на храни, която се председателства от Комисията с цел засилване на координацията, обмена на данни и практики. Тази група беше свикана за първи път през март 2022 г., за да обсъди въздействието на увеличението на цените на енергията и суровините и последиците от руското нашествие в Украйна за продоволствената сигурност и доставките на храни. Обсерваториите на пазара и групите за граждански диалог са други форуми, които гарантират прозрачността и потока от информация в сектора на храните.

Съобщението на Комисията „План за действие в извънредни ситуации в областта на транспорта“¹³ има за цел да гарантира готовността за действия при криза и непрекъснатостта на дейността в транспортния сектор. С плана се създава „наръчник за действията при криза“, който включва набор от инструменти, състоящ се от 10 действия, насочени към намаляване на отрицателното въздействие върху транспортния сектор, пътниците и вътрешния пазар в случай на криза. Те включват, наред с другото, мерки за адаптиране на транспортното законодателство на ЕС с оглед на реакцията при кризисни ситуации, осигуряване на подходяща подкрепа за транспортния сектор, осигуряване на свободно движение на стоки, услуги и хора, споделяне на информация, свързана с транспорта, тестване на мерките за действие в извънредни ситуации в областта на транспорта в реални ситуации и т.н.¹⁴

Регламент (ЕС) № 1308/2013 за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти¹⁵, както и свързаният с него Регламент относно общата организация на пазарите на продукти от риболов¹⁶ предоставят правното основание за събиране на съответната информация от държавите членки с цел подобряване на прозрачността на пазара¹⁷.

Регламент (ЕС) 2021/1139 за създаване на Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури¹⁸ (Регламентът за ЕФМДРА) осигурява правното основание за подпомагане на сектора на рибарството и аквакултурите в случай на изключителни събития, които водят до значителни смущения на пазарите.

¹³ COM(2022) 211 final.

¹⁴ Допълнителните мерки включват: управление на бежанските потоци и репатриране на блокирани пътници и работещи в транспорта, осигуряване на минимална транспортна свързаност и защита на пътниците, засилване на координацията в областта на транспортната политика чрез мрежата от национални звена за контакт в областта на транспорта, укрепване на киберсигурността и сътрудничество с международните партньори.

¹⁵ Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007 на Съвета (OB L 347, 20.12.2013 г., стр. 671).

¹⁶ Регламент (ЕС) № 1379/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно общата организация на пазарите на продукти от риболов и аквакултури, за изменение на регламенти (ЕО) № 1184/2006 и (ЕО) № 1224/2009 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕО) № 104/2000 (OB L 354, 28.12.2013 г., стр. 1).

¹⁷ След нашествието на Русия в Украйна задължение на държавите членки да предоставят ежемесечни уведомления за запасите от зърнени култури беше включено в изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/1185 на Комисията от 20 април 2017 г. за определяне на правила за прилагане на регламенти (ЕС) № 1307/2013 и (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на уведомленията до Комисията относно информация и документи и за изменение и отмяна на няколко регламента на Комисията (OB L 171, 4.7.2017 г., стр. 113).

¹⁸ Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007 на Съвета (OB L 347, 20.12.2013 г., стр. 671).

В Регламент (ЕС) 2021/953 за създаването на цифров COVID сертификат на ЕС¹⁹ се определя обща рамка за издаването, проверката и приемането на оперативно съвместими сертификати за ваксинация срещу, направено изследване за и преболедуване на COVID-19 с цел улесняване на свободното движение на гражданите на ЕС и членовете на техните семейства по време на пандемията от COVID-19. Освен това въз основа на предложения на Комисията Съветът прие конкретни препоръки относно координирания подход за ограничаване на свободното движение в отговор на пандемията от COVID-19²⁰. В Доклада за гражданството за 2020 г.²¹ Комисията също така обяви, че възнамерява да преразгледа насоките от 2009 г. относно свободното движение, за да подобри правната сигурност за гражданите на ЕС при упражняването на техните права на свободно движение, както и за да гарантира по-ефективно и еднакво прилагане на законодателството относно свободното движение в целия ЕС. В преразгледаните насоки следва да бъде засегнат, наред с другото, и въпросът за прилагането на ограничителни мерки за свободното движение, по-специално онези, които се дължат на опасения за общественото здраве.

Регламент (ЕС) 2022/123 относно засилена роля на Европейската агенция по лекарствата в готовността за действия при кризи и управлението на кризи по отношение на лекарствените продукти и медицинските изделия предоставя рамка за наблюдение и намаляване на потенциалния и действителния недостиг на лекарствени продукти за хуманна употреба, за които се издава разрешение на централно и национално равнище и за които се счита, че са от критична важност за справяне с дадена „извънредна ситуация в областта на общественото здраве“ или „събитие с голям мащаб“²².

И накрая, с решението на Комисията от 16 септември 2021 г. беше създаден Орган за готовност и реакция при извънредни здравни ситуации²³ с оглед на предприемането на координирани действия на равнището на Съюза за реакция при извънредни здравни ситуации, включително за наблюдение на нуждите, бързо разработване, производство, снабдяване и справедливо разпределение на медицинските мерки за противодействие.

Взаимодействие с текущите инициативи

Заедно с настоящата инициатива редица инициативи, които бяха предложени неотдавна и в момента се обсъждат, засягат аспекти, свързани с реакцията и готовността при кризи. Тези инициативи обаче имат ограничен обхват, като се отнасят до конкретни видове сценарии на криза, и не са насочени към създаването на обща хоризонтална рамка за управление на кризи. Доколкото тези инициативи включват секторна рамка за реакция и готовност при кризи, въпросната рамка ще има предимство пред инструмента в подкрепа на единния пазар в извънредни ситуации в качеството си на *lex specialis*.

¹⁹ Регламент (ЕС) 2021/953 на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2021 г. относно рамка за издаването, проверката и приемането на оперативно съвместими сертификати за ваксинация срещу, направено изследване за и преболедуване на COVID-19 (Цифров COVID сертификат на ЕС) с цел улесняване на свободното движение по време на пандемията от COVID-19 (*OB L 211, 15.6.2021 г., стр. 1*).

²⁰ Препоръка (ЕС) 2020/1475 на Съвета от 13 октомври 2020 г. относно координиран подход за ограничаване на свободното движение в отговор на пандемията от COVID-19 (*OB L 337, 14.10.2020 г., стр. 3, и последващите актуализации*).

²¹ COM(2020) 730 final.

²² Регламент (ЕС) 2022/123 на Европейския парламент и на Съвета от 25 януари 2022 г. относно засилена роля на Европейската агенция по лекарствата в готовността за действия при кризи и управлението на кризи по отношение на лекарствените продукти и медицинските изделия (*OB L 20, 31.1.2022 г., стр. 1*).

²³ C(2021)6712 final.

Предложението на Комисията за регламент относно сериозните трансгранични заплахи за здравето и за отмяна на Решение № 1082/2013/ЕС („Решението относно трансграничните заплахи за здравето“)²⁴ има за цел да укрепи рамката на ЕС за здравна сигурност и да засили ролята на ключови агенции на ЕС, свързана с готовността и реакцията при здравни кризи, по отношение на сериозните трансгранични заплахи за здравето²⁵. Когато бъде приет, регламентът ще укрепи планирането на готовността и реакцията и ще засили епидемиологичния надзор и мониторинг, ще подобри докладването на данни и ще засили интервенциите на ЕС.

С предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕО) № 851/2004 беше създаден Европейски център за профилактика и контрол върху заболяванията²⁶.

В предложението на Комисията за регламент на Съвета относно рамка от мерки за гарантиране на снабдяването с медицински мерки за противодействие от особено значение при криза в случай на извънредна ситуация в областта на общественото здраве на равнището на Съюза²⁷ се предвиждат инструменти за реакция при кризи, като например съвместно възлагане на обществени поръчки, искания за задължително предоставяне на информация от предприятията относно техния производствен капацитет и промяна на предназначението на производствени линии в случай на кризи в областта на общественото здраве, след като бъде обявена извънредна ситуация в областта на общественото здраве. С обявяването на извънредна ситуация в ЕС ще се задейства засилена координация и ще се даде възможност за разработването на продукти от особено значение при криза, доставката им и натрупването на запаси от тях. Предложението обхваща медицински мерки за противодействие, определени като лекарствени продукти за хуманна употреба, медицински изделия и други стоки или услуги, които са необходими за целите на готовността и реакцията при сериозни трансгранични заплахи за здравето.

Предложението на Комисията за европейски законодателен акт за интегралните схеми²⁸ има за цел да укрепи европейската екосистема в областта на полупроводниците. Важен стълб на тази стратегия е създаването на механизъм за координирано наблюдение и реакция на недостига при доставките на полупроводници, който има за цел да предвижда и бързо да реагира на евентуални бъдещи смущения във веригата на доставки — чрез специален набор от инструменти за извънредни ситуации — съвместно с държавите членки и международните партньори. Планираният механизъм се прилага специално за евентуална криза в областта на полупроводниците и то само ако бъде задействан режимът на криза.

Предложението на Комисията за законодателен акт за данните²⁹ ще даде възможност на органите от публичния сектор да получат достъп до данни, държани от частния сектор, които са необходими при извънредни обстоятелства, по-специално за изпълнение на законови правомощия, ако данните не са на разположение по друг начин или в случай на общественозначима извънредна ситуация (т.е. извънредна ситуация, която засяга неблагоприятно населението на Съюза, на държава членка или на част от нея, с риск от

²⁴ COM(2020) 727 final.

²⁵ Под понятието „трансгранични“ се разбира както всяка ситуация, засягаща повече от една държава членка („през границите“), така и по-специално ситуация, засягаща региони в две или повече държави членки, които споделят обща граница („гранични региони“).

²⁶ COM(2020) 726 final.

²⁷ COM(2021) 577 final.

²⁸ COM(2022) 46 final.

²⁹ COM(2022) 68 final.

сериозни и трайни последици за условията на живот или икономическата стабилност, или значително влошаване на икономическите активи в Съюза или в съответната(ите) държава(и) членка(и)).

Предложението на Комисията за изменение на Кодекса на шенгенските граници³⁰ има за цел да осигури обща реакция по вътрешните граници при заплахи, засягащи мнозинството от държавите членки. С предложеното изменение ще бъдат въведени и процесуални гаранции при едностранни решения за повторно въвеждане на граничен контрол на вътрешните граници и ще бъде предвидено прилагането на смекчаващи мерки и специфични гаранции за трансграничните региони в случаи на повторно въвеждане на граничен контрол на вътрешните граници. Както стана ясно по време на пандемията от COVID-19, този контрол засяга по-специално хората, които преминават границата в рамките на своето ежедневие (работа, образование, здравно обслужване, семейни посещения). С предложението се насърчава по-широкото използване при определени условия на ефективни алтернативни мерки за преодоляване на установените заплахи за вътрешната сигурност или обществения ред вместо прилагането на граничен контрол на вътрешните граници, например засилени проверки от страна на полицията или други органи в граничните региони. Предложението включва също така възможността Съветът бързо да приеме правно обвързващ инструмент за определяне на временни ограничения за пътуване по външните граници за гражданите на трети държави в случай на заплаха за общественото здраве. В него също така се пояснява какви мерки могат да предприемат държавите членки, за да управляват ефективно външните граници на ЕС в ситуация, в която трети държави използват мигрантите като инструмент за политически цели.

Предложението за директива относно устойчивостта на критичните субекти, прието от Комисията през декември 2020 г.³¹, има за цел да повиши устойчивостта на субектите, предоставящи услуги, които са от основно значение за поддържането на жизненоважни обществени функции или значими икономически дейности в ЕС. С тази инициатива целта е да се създаде всеобхватна рамка, чрез която да се помогне на държавите членки да гарантират, че критичните субекти, които предоставят основни услуги, са в състояние да предотвратяват, да се защитават, да реагират, да устояват, да смекчават, да поемат, да се приспособяват към значителни поражаващи смущения инциденти, като природни опасности, аварии или тероризъм, и да се възстановяват от такива инциденти. Директивата ще обхваща единадесет ключови сектора, включително енергетиката, транспорта, банковото дело и здравеопазването.

В Съвместното съобщение от 18 май 2022 г. относно анализа на недостига на инвестиции в отбраната и бъдещите действия бяха открити няколко въпроса, включително способността на отбранителната технологична и индустриална база на ЕС (както и на световната отбранителна технологична и индустриална база) да отговори на предстоящите нужди на държавите членки от обществени поръчки в областта на отбраната, и бяха предложени няколко мерки.

В контекста на преразглеждането на Директива 2001/95/ЕО относно общата безопасност на продуктите Комисията възнамерява да разгледа въпросите дали и до каква степен или при какъв ред и условия въпросите за производството, които са разгледани в правилата „Омнибус“ по отношение на стоките, обхванати от различни хармонизирани режими, биха могли да бъдат разгледани в конкретния контекст на нехармонизираните стоки.

³⁰ COM(2021) 891 final.

³¹ COM(2020) 829 final.

Съгласуваност с външната дейност на Съюза

Европейската служба за външна дейност ще подпомага върховния представител в качеството му на заместник-председател на Комисията при координирането на външната дейност на Съюза в рамките на Комисията. Делегациите на Съюза под ръководството на върховния представител ще изпълняват функциите си на външни представители на Съюза и по целесъобразност ще подпомагат външните диалози.

Взаимодействие с други инструменти

Комисията може да подпомага държавите членки при разработването и осъществяването на реформи с цел предвиждане, подготовка и реагиране на въздействията на природни или причинени от човека кризи върху единния пазар чрез Инструмента за техническа подкрепа³².

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

• Правно основание

Предложението се основава на членове 114, 21 и 45 от ДФЕС.

При криза единният пазар може да бъде засегнат както от появата на специфичните смущения и недостиг, присъщи на съответната криза, така и от възможните ограничения в рамките на ЕС на свободното движение на стоки, услуги и хора, които могат да възникнат при полагането на усилия за справяне с въпросната криза. Общата цел на инициативата е да се определят механизмите и процедурите, които ще осигурят възможност за подготовка за евентуалните кризи и смущения на правилното функциониране на единния пазар, както и за тяхното преодоляване. Тези мерки имат за цел също така да сведат до минимум пречките в рамките на ЕС пред свободното движение по време на криза. Докато мерките относно свободното движение на стоки и свободното предоставяне на услуги са обхванати от правното основание за вътрешния пазар, разпоредбите за свободното движение на хора изискват регламентът да се основава допълнително на членове 21 и 45 от ДФЕС. В случай на криза, която засяга веригите на доставки на единния пазар, трябва да се предприемат мерки за преодоляване на установения недостиг и за гарантиране на наличността на стоки и услуги от критично значение при криза в целия ЕС.

Редица мерки в настоящото предложение съдържат дерогация от съществуващото законодателство на ЕС за хармонизация или го допълват въз основа на общото правно основание за вътрешния пазар. Мерки като улесняване на увеличаването на производствения капацитет за стоки и услуги от особено значение при криза, ускоряване на процедурите за издаване на разрешения, даване на приоритет на определени поръчки и създаване и разпределяне на стратегически резерви са с извънреден характер и имат за цел да се осигури съгласувана реакция на бъдещи кризи и да се избегне разпокъсаността на единния пазар. В случаите на значителни рискове за функционирането на единния пазар или на остър недостиг или изключително голямо търсене на стоки със стратегическо значение, мерките на равнището на ЕС, насочени към осигуряване на наличността на продукти от особено значение при криза, като например стратегически резерви или поръчки с приоритет, могат да се окажат абсолютно необходими за възстановяването на нормалното функциониране на единния

³² Регламент (ЕС) 2021/240 на Европейския парламент и на Съвета от 10 февруари 2021 г. за създаване на Инструмент за техническа подкрепа, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/ALL/?uri=CELEX:32021R0240>.

пазар. За тези мерки се прилага постепенен и поетапен подход, при който прибегването до по-обвързващи мерки е следствие от обстоятелството, че икономическите оператори не предприемат действия за справяне с въпросната криза.

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Икономическите дейности в рамките на единния пазар са силно интегрирани. Все по-често се наблюдава взаимодействие между дружества, доставчици на услуги, клиенти, потребители и работници, намиращи се в различни държави членки, които разчитат на правото си на свободно движение. Опитът от минали кризи показва, че често разпределението на производствения капацитет в рамките на ЕС е неравномерно. В същото време, в случай на криза търсенето на територията на ЕС на стоки или услуги от особено значение при криза също може да бъде неравномерно, тъй като някои региони на ЕС са непропорционално уязвими и изложени на смущения във веригата на доставки, по-специално най-отдалечените региони на ЕС³³, разположени на хиляди километри от континентална Европа. Целта за осигуряване на гладкото и безпрепятствено функциониране на единния пазар не може да бъде постигната чрез едностранни национални мерки. Освен това дори и мерките, приети поотделно от държавите членки, да са в състояние да преодолеят до известна степен недостатъците, произтичащи от дадена криза на национално равнище, всъщност е по-вероятно те допълнително да изострят въпросната криза в целия ЕС, като добавят допълнителни пречки пред свободното движение и/или допълнително напрежение по отношение на продукти, които вече са засегнати от недостиг.

Въвеждането на правила, които уреждат функционирането на единния пазар, е споделена компетентност между ЕС и държавите членки. Вече съществуват значителен брой рамки на ЕС, уреждащи различни аспекти, и те допринасят за гладкото функциониране на единния пазар, като установяват съгласувани набори от правила, които се прилагат на всички територии на държавите членки. В съществуващите рамки на ЕС обаче като цяло се определят правила относно ежедневното функциониране на единния пазар, без да се засягат никакви конкретни сценарии на криза. В момента липсва хоризонтален набор от правила и механизми, в които да се разглеждат аспекти като планирането на действия при извънредни ситуации, предвиждането и наблюдението на кризи и мерките за реакция при кризи, които да се прилагат по съгласуван начин в различните икономически сектори и в целия единен пазар.

Инструментът за извънредни ситуации има за цел да осигури координиран подход за предвиждане, подготовка и реакция на кризи, които имат важни последици отвъд националните граници или конкретно в граничните региони или и двете и застрашават функционирането на единния пазар, когато все още не съществува инструмент на ЕС или съществуващите инструменти не съдържат разпоредби, свързани с кризи. Въвеждането на извънредни мерки и мерки за бдителност в рамките на единния пазар може да улесни координирането на ответните мерки в случай на криза. Освен това тези мерки могат да бъдат допълнени от ефективна и ефикасна координация и сътрудничество между Комисията и държавите членки по време на кризата, за да се гарантира, че са предприети най-подходящите мерки за преодоляване на кризата.

³³ Най-отдалечените региони на ЕС — Гваделупа, Френска Гвиана, Мартиника, Майот, Реюнион и Сен Мартен (Франция), Азорските острови и Мадейра (Португалия) и Канарските острови (Испания) — са разположени в Атлантическия и Индийския океан, в Карибския басейн и в Южна Америка. В съответствие с член 349 от ДФЕС за тези региони могат да се прилагат специфични мерки и адаптирано законодателство на ЕС, за да им се помогне да се справят с основните предизвикателства, пред които са изправени поради своето местоположение, отдалеченост, островен характер, малък размер, уязвимост към изменението на климата и екстремни метеорологични явления.

Инструментът в подкрепа на единния пазар в извънредни ситуации няма за цел да установи подробен набор от разпоредби на равнището на ЕС, като в случай на криза да се използват единствено и само те. Вместо това инструментът има за цел да установи и гарантира съгласувано прилагане на възможните комбинации между разпоредбите, приети на равнището на ЕС, и правилата за координиране на мерките, предприети на равнището на държавите членки. В това отношение мерките, които може да бъдат предприети на равнището на ЕС въз основа на инструмента в подкрепа на единния пазар в извънредни ситуации, ще бъдат координирани с ответните мерки, приети от държавите членки, и ще ги допълват. За да се осигури възможност за тази координация и взаимно допълване, с инструмента в подкрепа на единния пазар в извънредни ситуации се определят конкретни мерки, от чието налагане държавите членки следва да се въздържат след задействането на извънредна ситуация в рамките на единния пазар на равнището на ЕС.

В този контекст добавената стойност за ЕС на този инструмент ще бъде да се определят механизмите за бърз и структуриран начин на комуникация между Комисията и държавите членки, координация и обмен на информация, когато единният пазар е подложен на натиск, и способност да се предприемат необходимите мерки по прозрачен и приобщаващ начин — ускоряване на съществуващите механизми и добавяне на нови целенасочени инструменти за кризисни ситуации. Той също така ще осигури прозрачност в рамките на вътрешния пазар, като гарантира, че предприятията и гражданите, които разчитат на своите права на свободно движение, разполагат с подходяща информация относно приложимите мерки във всички държави членки. Това ще повиши правната сигурност, като ще им позволи да вземат информирани решения.

Допълнително предимство от предприемането на действия в тази област е, че на ЕС биха се предоставили инструментите за устойчивост, необходими с цел запазване на конкурентоспособността на промишлеността на ЕС в геополитически контекст, в който нашите международни партньори и конкуренти вече могат да разчитат на правни инструменти, позволяващи структурирано наблюдение на смущенията във веригата на доставки и приемане на възможни ответни мерки, като например свързаните със стратегически резерви.

- **Пропорционалност**

Съдържащите се в настоящия регламент мерки са внимателно адаптирани, за да се гарантира, че не надхвърлят необходимото за постигането на целта му за осигуряване на гладкото и безпрепятствено функциониране на единния пазар. Мерките допълват действията на държавите членки, когато целите на регламента не могат да бъдат постигнати чрез едностранни действия от страна на държавите членки. При тях се отчита необходимостта икономическите оператори да могат да управляват обичайните бизнес рискове, да разполагат със собствени планове за действие в извънредни ситуации и да предлагат инициативи за решаване на проблеми, свързани с веригата на доставки. Това е взето предвид по-специално в задължението на Комисията да се консултира с икономическите оператори, преди да прибегне до задължителни мерки при извънредна ситуация на единния пазар, като например искания за задължително предоставяне на информация и поръчки с приоритет.

- **Избор на инструмент**

Инициативата за инструмент в подкрепа на единния пазар в извънредни ситуации е под формата на предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета. Като се има предвид, че в случай на разпоредби, предвидени в регламент, държавите членки не е необходимо да ги транспонират в съответното си национално законодателство, този

специфичен правен инструмент би позволил да се гарантира последователното прилагане на разпоредбите.

С предложения регламент ще бъдат въведени процедури, които допълват Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар или Директивата за услугите и които трябва да се прилагат в режим на извънредна ситуация. В регламента се пояснява връзката между съответните правни рамки, но без те да се изменят.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

Регламент (ЕО) № 2679/98, с който се създава механизъм за реакция с цел преодоляване на пречки пред свободното движение на стоки, за които може да бъде привлечена да отговаря държава членка и които водят до сериозни сътресения и изискват незабавни действия (така нареченият „регламент за ягодите“), ще бъде отменен. Според оценката на посочения регламент, завършена през октомври 2019 г. и подкрепена от външно проучване, този механизъм се използва рядко и системата за обмен на информация по него е неефективна, тъй като е твърде бавна и не е актуална³⁴.

- **Консултации със заинтересованите страни**

Както е посочено в приложение 2 към оценката на въздействието, придружаваща настоящото предложение, в периода между октомври 2021 г. и май 2022 г. бяха проведени дейности по **консултация със заинтересованите страни**. Дейностите по консултацията включваха: **покана за представяне на данни**, публикувана на портала „Споделете мнението си“ и отворена от 13 април до 11 май 2022 г., **обществена консултация**, проведена чрез въпросник, публикуван на същия портал през същия период, **работна среща на заинтересованите страни** на 6 май 2022 г., **изследване сред държавите членки** през май 2022 г. и **целови консултации**, проведени чрез срещи с държавите членки и конкретни заинтересовани страни.

Заинтересованите страни до голяма степен са съгласни с необходимостта да се гарантира свободното движение, както и по-голяма прозрачност и координираност по време на криза. По-голямата част от опита, описан от заинтересованите страни, е в резултат от кризата с COVID-19. Що се отнася до гарантирането на наличието на стоките от особено значение при криза, държавите членки изразиха подкрепа за мерки като координиране на обществените поръчки, ускорена процедура за оценяване на съответствието и подобрен надзор на пазара. Някои държави членки изразиха загриженост относно включването на широкообхватни мерки за готовност за действия при криза, след като не се задава никаква криза, без да посочат целеви вериги на доставки. Докато някои заинтересовани страни от средите на бизнеса изразиха загриженост относно задължителните мерки, насочени към икономическите оператори, други се обявиха в подкрепа на по-голяма координация и прозрачност, мерки за гарантиране на свободното движение на работници, ускорено нотифициране на националните мерки, ускорени процедури за разработване и публикуване на европейски стандарти, единни информационни звена на равнището на ЕС и на национално равнище и симулации на извънредни ситуации, предназначени за експерти.

³⁴ Както е посочено в проучването в подкрепа на оценката и в работния документ на службите на Комисията (SWD(2019) 371 final) от 8 октомври 2019 г.

- **Събиране и използване на експертни становища**

Доказателствата и данните, използвани за изготвянето на оценката на въздействието, включват:

- „Въздействието на COVID-19 върху вътрешния пазар“ — проучване по поръчка на комисията на Европейския парламент по вътрешния пазар и защита на потребителите;
- Оценка на Регламент (ЕО) № 2679/98 (така наречения „регламент за ягодите“) и външно проучване в подкрепа на тази оценка;
- Оценка на новата законодателна рамка;
- Относима информация и/или доказателства, събрани във връзка с подготовката на съществуващи инициативи и механизми на ЕС за реакция при кризи или предложения за такива, включително чрез дейности по консултация или проучвания за оценка на въздействието (например законодателния акт за данните, инструмента за информация за единния пазар, рамката на ЕС за здравна сигурност, Кодекса на шенгенските граници, Плана за действие при извънредни ситуации за гарантиране на доставките на храни и продоволствената сигурност, механизма за интегрираните договорености за реакция на политическо равнище при кризи (IPCR), Плана за действие в извънредни ситуации в областта на транспорта, Регламента за цифров COVID сертификат на ЕС, Препоръка (ЕС) 2020/1475 на Съвета относно координиран подход за ограничаване на свободното движение в отговор на пандемията от COVID-19 и нейните адаптации);
- Академични проучвания и литература относно въздействието на предишни кризи върху функционирането на единния пазар, както и съществуващи документи за изразяване на позиция и други документи, изготвени от съответните заинтересовани страни;
- Статии от вестници и материали за пресата.

Освен това оценката на въздействието се основава на информацията, получена от дейностите по консултация, описани в обзорния доклад, който се съдържа в приложение 2 към оценката на въздействието.

Доказателствената база на доклада е силно ограничена поради сравнително малкия брой отговори на поканата за представяне на данни и на обществената консултация, както и поради липсата на подкрепящо проучване. За да се справи с това положение, на 6 май 2022 г. Комисията проведе работна среща на заинтересованите страни, на която присъстваха голям брой заинтересовани страни, и осъществи поредица от целеви консултации, особено с държавите членки и заинтересованите страни.

- **Оценка на въздействието**

В съответствие с политиката си за „по-добро регулиране“ Комисията извърши оценка на въздействието³⁵. В оценката на въздействието бяха оценени три варианта на политиката за създаване на орган на управление и на рамка за режим на планиране на действия при извънредни ситуации, режим на бдителност и режим на извънредна ситуация. Както режимът на бдителност по отношение на единния пазар, така и режимът на извънредна ситуация на единния пазар ще бъдат задействани съгласно

³⁵ Вж. придружаващия работен документ на службите на Комисията SWD(2022) 289.

специфични критерии и механизми за задействане. Някои мерки в инструментариума ще се нуждаят от допълнително задействане.

Въз основа на анализ на причините за проблемите и на пропуските в съответното секторно законодателство бяха определени осем градивни елемента от мерки чрез комбиниране на мерките в групи, които се прилагат по различно време (във всеки един момент, в режим на бдителност и в режим на извънредна ситуация). За всеки градивен елемент бяха анализирани три подхода на политиката — незаконодателни мерки (подход 1), хибриден подход (подход 2) и по-широкообхватна законодателна рамка (подход 3). Въз основа на този анализ някои или всички подходи бяха запазени за всеки градивен елемент и бяха комбинирани в три реалистични варианта на политиката, отразяващи различните равнища на политическа амбиция и подкрепа от страна на заинтересованите страни:

Режим	Градивни елементи	Вариант на политиката 1 ПРОЗРАЧНОСТ	Вариант на политиката 2 СЪТРУДНИЧЕСТВО	Вариант на политиката 3 СОЛИДАРНОСТ
Във всеки един момент	1. Управление, координация и сътрудничество	<i>Подход 2</i>		
		Официална консултативна група като форум на техническо равнище и задължение на държавите членки да споделят информация в рамките на групата в очакване на кризата и по време на нея		
Във всеки един момент	2. Планиране на действия при извънредни ситуации в случай на криза	<i>Подход 2</i>	<i>Подход 3</i>	
		Препоръка до държавите членки за оценка на риска, обучение и тренировки и сборник от мерки за реакция при кризи	— Препоръка до държавите членки за оценка на риска и сборник от мерки за реакция при кризи, и — Задължение на Комисията за оценка на риска на равнището на Съюза — Задължение на държавите членки да обучават редовно своите съответни служители, отговарящи за управлението на кризи	
Бдителност	3. Бдителност по отношение на единния пазар	<i>Подход 2</i>		<i>Подход 3</i>
		— Препоръка до държавите членки относно събирането на информация във връзка с установените стратегически вериги на доставки — Препоръки до държавите членки за създаване на стратегически резерви от стоки със стратегическо значение		— Задължение на държавите членки да събират информация във връзка с установените стратегически вериги на доставки — Задължение на Комисията да изготви и редовно да актуализира списък с цели за стратегическите резерви — Задължения на държавите членки ³⁶

			за създаване на стратегически резерви за избрани стоки със стратегическо значение, ако стратегическите резерви на държавите членки са значително по-ниски от поставените цели		
Извънредна ситуация	4. Ключови принципи и мерки за подкрепа за улесняване на свободното движение по време на извънредна ситуация	<i>Подход 2</i> Укрепване на ключовите принципи за свободното движение на стоки и услуги от особено значение при криза под формата на задължителни правила, когато това е целесъобразно за ефективното управление на съответната криза			
Извънредна ситуация	5. Прозрачност и административна помощ при извънредни ситуации	<i>Подход 3</i> Обвързващ пълноценен механизъм за ускорено нотифициране, бърза партньорска оценка и възможност за обявяване на нотифицираните мерки за несъвместими с правото на ЕС; звена за контакт и електронна платформа			
Извънредна ситуация	6. Ускоряване на пускането на пазара на продукти от особено значение при криза по време на извънредна ситуация	<i>Подход 2</i> Целенасочени изменения на действащото законодателство за хармонизация на единния пазар: по-бързо пускане на пазара на продукти от особено значение при криза; Комисията може да приема технически спецификации; държавите членки дават приоритет на надзора на пазара за продуктите от особено значение при криза			
Извънредна ситуация	7. Възлагане на обществени поръчки по време на извънредна ситуация	<i>Подход 2</i> Нова разпоредба относно съвместното възлагане на обществени поръчки/общите покупки от страна на Комисията за някои или за всички държави членки			
Извънредна ситуация	8. Мерки, оказващи въздействие върху веригите на доставки от особено значение при криза по време на режим на извънредна ситуация	<i>Подход 1</i> Насоки за увеличаване на производствения капацитет; ускоряване на процедурите за издаване на разрешения;	<i>Подход 2</i> Препоръки до държавите членки за разпределението на запасите от продукти; ускоряване на процедурите за издаване на разрешения; насърчаване на	<i>Подход 3</i> Задължения на държавите членки ³⁸ да разпределят продукти, от които преди това са били натрупани запаси; ускоряване на процедурите за	

	ситуация	приемане и даване на приоритет на поръчките за стоки от особено значение при криза Препоръки до предприятията за обмен на информация, имаща отношение към кризата	икономическите оператори да приемат и дават приоритет на поръчките Оправомощаване на държавите членки ³⁷ да задължат икономическите оператори да увеличат производствения капацитет и да отправят искания за задължително предоставяне на информация към икономическите оператори	издаване на разрешения, Задължения на предприятията да приемат и дават приоритет на поръчките; да увеличават производствения капацитет и да предоставят информация, имаща отношение към кризата
--	----------	--	---	--

В оценката на въздействието не е представен предпочитан вариант, а вместо това изборът на варианти ще бъде предмет на политическо решение. Мерките, избрани в законодателното предложение, съответстват на вариант на политиката 3 за всички градивни елементи, с изключение на градивен елемент 8. За градивен елемент 8 е избрана комбинация от вариант на политиката 1 (за увеличаване на производството), вариант на политиката 2 (за разпределяне на продукти, от които са натрупани запаси, и за ускоряване на процедурите за издаване на разрешения) и вариант на политиката 3 (за задълженията на предприятията да приемат и дават приоритет на поръчките и да предоставят информация, имаща отношение към кризата).

На 15 април 2022 г. Комисията представи оценката на въздействието на Комитета за регулаторен контрол (КРК). КРК даде отрицателно становище, като отбеляза по-специално 1) необходимостта от предоставяне на ясна и подробна информация във връзка с предвижданата извънредна ситуация на единния пазар, включително определение, критерии и механизми за вземане на решения по отношение на установяването и прекратяването на извънредната ситуация, както и мерките, които ще бъдат прилагани по време на нея; 2) необходимостта от представяне на задълбочена оценка на въздействието на вариантите на политиката; и 3) необходимостта от представяне на алтернативни комбинации от подходящи варианти на политиката в допълнение към подходите на политиката, както и от обвързване на сравнението с анализа на въздействията. За да отговори на тези констатации, Комисията представи ясно определение за извънредна ситуация на единния пазар, конкретизира критериите и механизмите за вземане на решения, обясни трите режима на функциониране на инструмента в подкрепа на единния пазар в извънредни ситуации и уточни кой градивен елемент на този инструмент при кой режим ще бъде задействан. Тя доразви оценката на въздействията, за да обхване повече видове въздействия, т.е. икономическо въздействие за ключовите заинтересовани страни (предприятия, държави членки и Комисията), въздействие върху МСП, въздействие върху конкурентоспособността, конкуренцията, международната търговия, и направи разграничение кое въздействие ще настъпи с непосредствени последици и кое може да се очаква в рамките на режима на бдителност и режима на извънредна ситуация. Освен това в оценката на въздействието бяха определени три алтернативни варианта на политиката въз основа на комбинация от различни подходи към някои от градивните елементи, беше представена

37

Предмет на допълнително задействане.

оценка на въздействията на тези варианти и беше разширено сравнението на вариантите, за да бъдат обхванати пропорционалността и субсидиарността.

На 29 юли 2022 г. Комисията представи на КРК преразгледаната оценка на въздействието. След това КРК излезе с положително становище с коментари. Тези коментари бяха свързани с необходимостта от допълнително проучване на различните видове кризи, които могат да окажат въздействие върху функционирането на единния пазар, от по-ясно определяне на взаимодействието с възможните мерки, предприети въз основа на член 4, параграф 2 от ДФЕС, и от обосноваване в достатъчна степен на някои от предложените мерки от гледна точка на субсидиарността и пропорционалността. За да се отговори на тези коментари, бяха добавени означения за последиците от потенциалните бъдещи кризи, беше по-добре обяснено взаимодействието с потенциалните мерки съгласно член 4, параграф 2 от ДФЕС и бяха добавени допълнителни подробности относно предвидените задължителни мерки в режим на извънредна ситуация.

Допълнителна информация за начина, по който препоръките на КРК са отразени в доклада за оценка на степента на въздействието, може да бъде намерена в приложение 1, точка 3 от оценката на въздействието.

- **Пригодност и опростяване на законодателството**

Съгласно Програмата на Комисията за пригодност и резултатност на регулаторната рамка (REFIT) всички инициативи, целящи внасяне на промяна в действащото законодателство на ЕС, следва да се стремят към опростяване и по-ефикасно изпълнение на заявените цели на политиката (т.е. намаляване на ненужните разходи, свързани с регулирането).

С предложението се предоставя инструментариум от мерки за преодоляване на извънредна ситуация на единния пазар, който се състои от набор от мерки, приложими във всеки един момент, както и от определени мерки, приложими само в режимите на бдителност или на извънредна ситуация, които следва да бъдат задействани отделно. За предприятията и гражданите **няма административни разходи**, които да се прилагат незабавно и по време на нормалното функциониране на единния пазар.

Що се отнася до мерките, които има вероятност да доведат до силно въздействие и евентуални разходи за МСП, по-специално мерки като исканията за задължително предоставяне на информация, исканията за увеличаване на производството и за приемане на поръчки с приоритет, по време на тяхното допълнително задействане Комисията ще направи специален анализ и оценка на тяхното въздействие и пропорционалност, по-специално на тяхното въздействие върху МСП. Тази оценка ще бъде част от процеса на допълнително задействане на тези специални мерки чрез акт за изпълнение на Комисията (в допълнение към цялостното задействане на режима на извънредна ситуация). В зависимост от естеството на кризата и засегнатите стратегически вериги на доставки и продукти от особено значение при криза ще бъдат предвидени специфични улеснения за МСП. Макар и да не е възможно микропредприятията да бъдат напълно изключени от обхвата на мерките, като например исканията за задължително предоставяне на информация, тъй като тези предприятия може да разполагат със специфично уникално ноу-хау или патенти от критично значение при криза, специфичните улеснения ще включват опростено оформление на изследванията, по-необременяващи изисквания за докладване и по-дълги срокове за отговор, доколкото това е възможно с оглед на необходимостта от предприемане на спешни действия в контекста на конкретна криза.

Регламент (ЕО) № 2679/98, с който се създава механизъм за реакция с цел преодоляване на пречки пред свободното движение на стоки, за които може да бъде привлечена да отговаря държава членка и които водят до сериозни сътресения и изискват незабавни действия (така нареченият „регламент за ягодите“), ще бъде отменен. Това ще доведе до опростяване на правната рамка.

- **Основни права**

Настоящият регламент и по-специално поръчките с приоритет и мерките, улесняващи промяната на предназначението на производствените линии, както и мерките, улесняващи разширяването на производствения капацитет, засягат предвидената в член 16 от Хартата на основните права на Европейския съюз свобода на стопанска инициатива на икономическите оператори, осъществяващи дейност на единния пазар, по време на извънредната ситуация на единния пазар. Тези ограничения са внимателно съобразени и са балансирани спрямо жизненоважните интереси на обществото. Разпоредбите относно поръчките с приоритет предвиждат редица гаранции за икономическите оператори, към които се отправят такива поръчки, за да се балансира размера на ограничението.

Исканията за задължително предоставяне на информация към икономическите оператори могат също така да засегнат защитата на търговските тайни и друга чувствителна информация на икономическите оператори. Регламентът обаче предвижда предпазни мерки и гаранции, че такива искания за информация ще бъдат отправяни само в случай че съответната информация е абсолютно необходима за справяне с извънредната ситуация на единния пазар и не е на разположение на доброволни начала или от публично достъпни източници, както и че получената информация ще се обработва внимателно, като се гарантира поверителност и неразкриване на чувствителната търговска информация, а също и че тези ограничения са пропорционални и обосновани.

И накрая, санкциите, предвидени за нарушения, свързани с исканията за задължително предоставяне на информация към икономическите оператори и с поръчките с приоритет, представляват ограничения на правото на собственост, посочено в член 17 от Хартата на основните права на Европейския съюз. Като се има предвид фактът, че размерът на глобите е определен на подходящи възпиращи, но не и прекомерни равнища, и че периодът на тяхното прилагане е ограничен във времето и има възможност те да бъдат оспорвани пред Съда на ЕС, санкциите представляват пропорционални и обосновани ограничения на правото на собственост.

Регламентът защита правото на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес, както е предвидено в член 47 от Хартата. В него отново се посочва правото на икономическите оператори, към които се отправят искания за информация и поръчки с приоритет, да защитават правата си пред Съда на ЕС и се предвиждат възможности за оспорване на такива искания на Комисията в административни процедури преди това.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Отражението на предложенията върху бюджета е свързано с три категории разходи. Периодичните разходи за персонал в рамките на Комисията по принцип ще бъдат покрити по функция „Административни разходи“, докато разходите за предвидените дейности за обучение и необходимото разширяване на информационния инструмент, използван за системата за нотифициране, ще бъдат покрити по програма „Единен пазар“. При действащите в момента условия разходите, свързани с режима на

извънредна ситуация — а именно създаването на стратегически резерви, сигурността на доставките, като например свързаните с възлагането на обществени поръчки за стоки и услуги със стратегическо значение и стоки от особено значение при криза — или с поръчките с приоритет, ще се поемат изключително от държавите членки и за ресурсите на Съюза няма да има никакво въздействие. Допълнителните разходи за управление в Комисията, произтичащи от настъпването на криза, които са непредвидими по своето естество, по принцип ще бъдат покрити чрез вътрешно преразпределение на средства на Съюза по функция 1 „Единен пазар, иновации и цифрови технологии“ и/или функция 7 „Административни разходи“.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

• **Планове за изпълнение и механизми за мониторинг, оценка и докладване**

Комисията ще извърши оценка на ефективността, ефикасността, съгласуваността, целесъобразността и добавената стойност за ЕС на настоящата законодателна инициатива и ще представи доклад с основните констатации до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите пет години след датата на прилагане на законодателните актове. Въз основа на доклада за оценка Комисията може да предложи начини за подобряване на инструмента в подкрепа на единния пазар в извънредни ситуации.

С Европейската служба за борба с измамите (OLAF) ще бъдат проведени консултации за всички договори и споразумения за финансиране въз основа на настоящия регламент, за да се гарантира подходящото интегриране на клаузите за борба с измамите.

• **Подробно разяснение на отделните разпоредби на предложението**

Целта на инструмента в подкрепа на единния пазар в извънредни ситуации е да се създаде всеобхватна архитектура за готовност и реакция при кризи, състояща се от следните основни компоненти:

- консултативна група;
- рамка за планиране на действия при извънредни ситуации;
- рамка за бдителност по отношение на единния пазар; и
- рамка за извънредни ситуации на единния пазар.

1. Консултативната група

Ролята на тази група ще бъде да *консултира* Комисията относно подходящите мерки за предотвратяване или преодоляване на въздействието на кризата върху единния пазар. Тя може да участва в задействането и в определянето на обхвата на режимите на бдителност и на извънредна ситуация на единния пазар и да анализира относимата информация, събрана на доброволен или задължителен принцип, включително от икономическите оператори. Този централен орган ще включва по един представител на всяка държава членка с експертен опит по въпросите на единния пазар като постоянни членове, както и наблюдатели, представляващи други органи, имащи отношение към кризи, като групата по механизма за интегрираните договорености за реакция на политическо равнище при кризи към Съвета, Съвета по здравни кризи, Комитета за здравна сигурност, Европейския съвет по полупроводници, експертната група за Европейския механизъм за готовност и реакция при кризи

в областта на продоволствената сигурност и т.н. Комисията ще организира и председателства заседанията.

2. Рамката за планиране на действия при извънредни ситуации

При нормални обстоятелства, когато няма вероятност внезапно събитие да окаже или вече да оказва сериозно отрицателно влияние върху единния пазар, пазарните сили гарантират функционирането на предприятията и единния пазар. Рамката за планиране на действия при извънредни ситуации не изисква етап на задействане и се състои от:

- а) договорености за протоколи за действие при кризи, комуникация при кризи и обучение и симулации при извънредни ситуации с цел да се осигури своевременно сътрудничество и обмен на информация между Комисията, държавите членки и съответните органи на равнището на Съюза и да се организират обучения и тренировки във връзка с потенциалните сценарии за извънредни ситуации на единния пазар;
- б) ad hoc сигнали за система за ранно предупреждение за всички инциденти, които значително/сериозно нарушават или имат потенциал значително/сериозно да нарушат функционирането на единния пазар и неговите вериги на доставки на стоки и услуги. При определяне на значимостта или сериозността на нарушаването на функционирането ще бъдат взети предвид предварително определени параметри, като например броя на засегнатите икономически оператори, географския район или времетраенето на нарушаването на функционирането.

3. Рамката за бдителност по отношение на единния пазар

Това ще бъде рамката за въздействието на значими инциденти, които все още не са прераснали в мащабна извънредна ситуация на единния пазар. Тя изисква задействане, когато даден вече настъпил инцидент има потенциал значително да наруши веригите на доставки на стоки и услуги със стратегическо значение, които зависят от неподлежащи на диверсифициране и незаменяеми суровини или които предизвикват първи признаци на сериозен недостиг на такива стоки и услуги. Тази рамка включва набор от мерки, като например:

- а) мониторинг на веригите на доставки на стоки и услуги със стратегическо значение, които са установени в оценката на риска на равнището на Съюза, посочена в рамката за планиране на действия при извънредни ситуации, и чиито доставки могат да бъдат значително нарушени поради възникването на инцидент. Този мониторинг ще се извършва от държавите членки въз основа на доброволни искания на информация относно факторите, които оказват въздействие върху наличността на избраните стоки и услуги със стратегическо значение (например производствен капацитет, запаси, ограничения на доставчиците, възможности за диверсификация и заместване, условия на търсене, затруднения), до всички участници по съответната верига на доставки на стоки и услуги със стратегическо значение и други съответни заинтересовани страни, установени на територията на държавите членки;
- б) създаване на стратегически резерви, което е мярка, подлежаща на допълнително задействане чрез допълнителни актове за изпълнение на Комисията. Комисията може да изготви списъци с индивидуални и необвързващи цели за стратегическите резерви, които държавите членки

следва да поддържат. Държавите членки, като действат съвместно в дух на солидарност, полагат максимални усилия за създаване на стратегически резерви от стоките, определени като стоки със стратегическо значение. При изключителни обстоятелства, по своя собствена инициатива или по искане на 14 държави членки Комисията може да извърши оценка на необходимостта от предприемане на допълнителни мерки за създаване на стратегически резерви от такива стоки. След такава оценка, подкрепена от обективни данни, Комисията може да приеме акт за изпълнение, за да направи индивидуалната цел за една или повече държави членки задължителна;

- в) обществени поръчки: i) възлагане на обществени поръчки за стоки и услуги със стратегическо значение от Комисията от името на държавите членки и ii) възлагане на обществени поръчки за стоки и услуги със стратегическо значение от държавите членки.

4. Рамката за извънредни ситуации на единния пазар.

Задействането на извънредната ситуация на единния пазар незабавно ще задейства прилагането на редица мерки в отговор на извънредната ситуация, които включват:

- а) мерки за подобряване на прозрачността: задължения на държавите членки да нотифицират всички проекти на мерки, свързани със стоки и услуги от особено значение при криза и стоки и услуги със стратегическо значение, както и свързани с кризата ограничения на свободното движение на хора, заедно с мотивите за тези мерки;
- б) действия за възстановяване и улесняване на свободното движение: общи изисквания по отношение на ограниченията на свободното движение по време на извънредна ситуация на единния пазар (списък на ключовите принципи), както и разпоредби относно забранените ограничения;
- в) забрана на ограниченията на правата на свободно движение по време на извънредна ситуация на единния пазар, която изисква от държавите членки да се въздържат например от въвеждане на забрани за износ в рамките на ЕС на стоки или услуги от особено значение при криза, както и от всякакво ограничение на износа на продукти или услуги, което
 - възпрепятства свободното им движение,
 - нарушава техните вериги на доставки и
 - създава недостиг на единния пазар или увеличава такъв недостиг;
- г) обществени поръчки: i) възлагане на обществени поръчки на стоки от особено значение при криза от Комисията от името на държавите членки и ii) възлагане на обществени поръчки на стоки от особено значение при криза от държавите членки;
- д) действия за гарантиране на наличността и доставките на стоки от особено значение при криза:
 - улесняване на разширяването или промяната на предназначението на съществуващ производствен капацитет за стоки от особено значение при криза или на създаването на нов такъв капацитет,

- улесняване на разширяването на съществуващ капацитет във връзка с дейностите или на изграждането на нов такъв капацитет,
 - въвеждане на мерки, осигуряващи регулаторна гъвкавост, включително по отношение на издаването на разрешения, насочени към улесняване на производството и пускането на пазара на стоки от особено значение при криза;
- е) целенасочено и координирано разпределение на стратегическите резерви:
- Комисията може да препоръча на държавите членки да разпределят целево стратегическите резерви на Съюза, а когато няма такива или те не са достатъчни — стратегическите резерви на държавите членки, когато са налице конкретни и надеждни доказателства за сериозни смущения във веригата на доставки на стоки от особено значение при криза, водещи до сериозен недостиг на стоки със стратегическо значение, включително в географски райони, които са особено уязвими към такива смущения, като например най-отдалечените региони на ЕС;
- ж) спешни мерки с извънреден характер, изискващи допълнително задействане:
- искания за информация към икономическите оператори;
При необходимост в случай на сериозен недостиг на стоки или услуги от особено значение при криза или непосредствена заплаха от такъв недостиг и след консултация с определената консултативна група Комисията изисква от представителните организации на икономическите оператори или, ако е необходимо, от отделни икономически оператори във веригите на доставки от особено значение при криза да предоставят на Комисията целева информация във връзка с техния производствен капацитет и текущите смущения във веригата на доставки.
Комисията представя на определената консултативна група обобщена информация въз основа на всички искания за целева информация към икономическите оператори или представителните организации на икономическите оператори.
 - поръчки с приоритет;
На първия етап Комисията може да прикани икономическите оператори да приемат и да дадат приоритет на поръчка за суровини за производството на стоки от особено значение при криза или на поръчки за производството или доставката на стоки от особено значение при криза като крайни продукти.
На втория етап Комисията може при изключителни обстоятелства, по своя собствена инициатива или по искане на 14 държави членки, да извърши оценка на необходимостта и пропорционалността на прибегването до поръчки с приоритет за такива стоки, като се вземе предвид позицията на икономическия оператор и потенциалните засегнати страни. След тази оценка Комисията може да обмисли изготвянето на акт за изпълнение, с който от икономическите оператори се изисква да приемат и да дадат приоритет на поръчките за суровини за производството или доставката на стоки от особено

значение при криза или на поръчките за стоки от особено значение при криза като крайни продукти. В рамките на 10 работни дни икономическите оператори могат да откажат да приемат това задължение и да предоставят обяснение с надлежно обосновани мотиви за това. Комисията може да оповести публично това мотивирано обяснение или части от него. Ако бъде прието, задължението има предимство пред всяко задължение за изпълнение по частното или публичното право;

- Комисията взема предвид обстоятелствата по случая, включително принципите на необходимост и пропорционалност. Поръчката с приоритет се възлага на справедлива и разумна цена; целеви изменения на хармонизираното законодателство в областта на продуктите;

б) Тази мярка ще даде възможност за ускорено пускане на пазара на определените стоки от особено значение при криза чрез въвеждане на процедури при извънредни ситуации за оценяване на съответствието, приемане на общи технически спецификации и надзор на пазара в контекста на извънредна ситуация на единния пазар.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за създаване на инструмент в подкрепа на единния пазар в извънредни ситуации и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2679/98 на Съвета

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално членове 114, 21 и 45 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет³⁹,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите⁴⁰,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) Кризите от миналото, особено първите дни на пандемията от COVID-19, показаха, че вътрешният пазар (наричан също така единният пазар) и неговите вериги на доставки могат да бъдат сериозно засегнати от такива кризи, както и че подходящи инструменти за управление на кризи и механизми за координация или липсват, или не обхващат всички аспекти на единния пазар, или не позволяват своевременна реакция на такива въздействия.
- (2) Съюзът не беше достатъчно подготвен, за да гарантира ефикасно производство, снабдяване и разпространение на немедицински стоки от особено значение при криза, като например лични предпазни средства, особено в ранната фаза на пандемията от COVID-19, и предприетите от Комисията *ad hoc* мерки, за да се възстанови функционирането на единния пазар и да се гарантира наличието на немедицински стоки от особено значение при криза по време на пандемията от COVID-19, по необходимост представляваха действия по реагиране. Пандемията също така показва наличието на недостатъчно информация за производствения капацитет на територията на Съюза, както и уязвимостта, свързана със световните вериги на доставки.
- (3) Действията на Комисията бяха забавени с няколко седмици поради липсата на мерки за планиране на действия при извънредни ситуации в рамките на целия Съюз и на яснота с коя част от националната администрация трябва да се осъществи контакт, за да се намерят бързи решения за въздействието върху единния пазар, предизвикано от кризата. Освен това стана ясно, че

³⁹ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

⁴⁰ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

некоординираните ограничителни действия, предприемани от държавите членки, ще влошат допълнително въздействието на кризата върху единния пазар. Оказа се, че между държавите членки и органите на Съюза е необходимо да съществуват договорености по отношение на планирането на действия при извънредни ситуации, координацията на техническо равнище и сътрудничеството и обмена на информация.

- (4) Според представителните организации на икономическите оператори икономическите оператори не са разполагали с достатъчно информация за мерките за реакция при кризи на държавите членки по време на пандемията отчасти поради обстоятелството, че не са знаели откъде да получат такава информация, и отчасти поради езиковата бариера и административната тежест, произтичаща от отправянето на многократни искания до всички държави членки, особено в постоянно променяща се регулаторна среда. Това им е попречило да вземат информирани бизнес решения за това до каква степен могат да разчитат на правото си на свободно движение или да продължат трансграничната си стопанска дейност по време на кризата. Достъпът до информация относно мерките за реакция при кризи на национално равнище и на равнището на Съюза трябва да бъде подобрен.
- (5) Тези неотдавнашни събития също така откритоха необходимостта Съюзът да бъде по-добре подготвен за евентуални бъдещи кризи, особено като се има предвид продължаващото въздействие на изменението на климата и произтичащите от него природни бедствия, както и световната икономическа и геополитическа нестабилност. Като се има предвид, че не е известно какви кризи биха могли да възникнат занапред и да окажат сериозно въздействие върху единния пазар и неговите вериги на доставки в бъдеще, е необходимо да се предвиди инструмент, който да се прилага по отношение на въздействието на широк спектър от кризи върху единния пазар.
- (6) Въздействието на кризите върху единния пазар може да бъде двойно. От една страна, кризите могат да доведат до появата на пречки пред свободното движение в рамките на единния пазар, като нарушат по този начин неговото нормално функциониране. От друга страна, кризите могат да задълбочат недостига на единния пазар на стоки и услуги от особено значение при криза. В регламента следва да бъдат разгледани и двата вида въздействия върху единния пазар.
- (7) Тъй като е трудно да се предвидят специфичните аспекти на бъдещите кризи, които биха оказали въздействие върху единния пазар и неговите вериги на доставки, в настоящия регламент следва да бъде предвидена обща рамка за предвиждане, подготовка, смекчаване и свеждане до минимум на отрицателните въздействия, които съответната криза може да окаже върху единния пазар и неговите вериги на доставки. .
- (8) Рамката от мерки съгласно настоящия регламент следва да се прилага съгласувано, прозрачно, ефикасно, пропорционално и своевременно, като надлежно се отчита необходимостта от поддържане на жизненоважни обществени функции, т.е. включително обществената сигурност, безопасността, обществения ред или общественото здраве и се взема предвид отговорността на държавите членки за опазване на националната сигурност и техните правомощия за защита на други съществени функции на държавата, включително онези,

които имат за цел да осигуряват нейната териториална цялост и да поддържат обществения ред.

- (9) За тази цел в настоящия регламент се предвиждат:
- необходимите средства, за да се гарантира непрекъснатото функциониране на единния пазар, на предприятията, които извършват дейност на единния пазар, и на неговите стратегически вериги на доставки, включително свободното движение на стоки, услуги и хора по време на криза, и достъпността по време на криза на стоки и услуги от особено значение при криза за гражданите, предприятията и публичните органи;
 - форум за адекватна координация, сътрудничество и обмен на информация; и
 - средствата за своевременна достъпност и наличност на информацията, която е необходима за целенасочена реакция и подходящо пазарно поведение от страна на предприятията и гражданите по време на криза.
- (10) Настоящият регламент следва да допуска, когато е възможно, предвиждане на събитията и кризите, като се основава на текущ анализ на стратегически важни области от икономиката на единния пазар и на непрекъснатата дейност на Съюза в областта на прогнозирането.
- (11) Настоящият регламент не следва да дублира съществуващата рамка за лекарствените продукти, медицинските изделия или други медицински мерки за противодействие съгласно рамката на ЕС за здравна сигурност, включително Регламент (ЕС) .../... относно сериозните трансгранични заплахи за здравето [Регламента относно сериозните трансгранични заплахи за здравето (COM/2020/727)], Регламент (ЕС) .../... на Съвета относно рамка от мерки за гарантиране на снабдяването с медицински мерки за противодействие от особено значение при криза [Регламента за рамка за извънредни ситуации (COM/2021/577)], Регламент (ЕС) .../... относно разширения мандат на Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията [Регламента относно Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията (COM/2020/726)] и Регламент (ЕС) 2022/123 относно разширения мандат на Европейската агенция по лекарствата [Регламента относно Европейската агенция по лекарствата]. Поради това лекарствените продукти, медицинските изделия или други медицински мерки за противодействие, когато са включени в списъка, посочен в член 6, параграф 1 от Регламента за рамка за извънредни ситуации, са изключени от обхвата на настоящия регламент, освен по отношение на разпоредбите, свързани със свободното движение по време на извънредна ситуация на единния пазар, и по-специално онези, насочени към възстановяване и улесняване на свободното движение, както и механизма за нотифициране.
- (12) Настоящият регламент следва да допълва механизма за интегрираните договорености за реакция на политическо равнище при кризи, управляван от Съвета съгласно Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1993 на Съвета, по отношение на дейността му във връзка с въздействията на междусекторните кризи върху единния пазар, които изискват вземане на политически решения.
- (13) Настоящият регламент не следва да засяга Механизма за гражданска защита на Съюза (МГЗС). Настоящият регламент следва да се допълва с МГЗС и следва да

го подпомага, когато е необходимо, по отношение на наличността на стоки от критично значение и свободното движение на работници в областта на гражданската защита, включително тяхното оборудване, за кризи, които попадат в обхвата на посочения механизъм.

- (14) Настоящият регламент не следва да засяга членове 55—57 от Регламент (ЕО) № 178/2002 относно общия план за управление на кризи в областта на храните и фуражите, изпълняван с Решение (ЕС) 2019/300 на Комисията.
- (15) Регламентът не следва да засяга Европейския механизъм за готовност и реакция при кризи в областта на продоволствената сигурност (EFSCM). Независимо от това хранителните продукти следва да се подчиняват на разпоредбите на настоящия регламент, включително разпоредбите относно механизма за нотифициране и ограниченията на правата на свободно движение. Мерките по отношение на хранителните продукти, нотифицирани съгласно настоящия регламент, могат също така да бъдат преразгледани с оглед на тяхното съответствие с други относими разпоредби на правото на Съюза.
- (16) За да се отчетат извънредният характер и потенциалните важни последици от извънредна ситуация на единния пазар за неговото основно функциониране, на Съвета следва по изключение да бъдат предоставени изпълнителни правомощия за задействане на режим на извънредна ситуация на единния пазар в съответствие с член 281, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз.
- (17) В член 21 от ДФЕС се предвижда правото на всеки гражданин на ЕС свободно да се движи и да пребивава в рамките на територията на държавите членки при спазване на ограниченията и условията, предвидени в Договорите, и на мерките, приети за тяхното осъществяване. Подробните условия и ограничения са изложени в Директива 2004/38/ЕО. В посочената директива са определени общите принципи, приложими за тези ограничения, и съображенията, които могат да бъдат използвани за обосноваване на такива мерки. Тези съображения са свързани с обществения ред, обществената сигурност или общественото здраве. В този контекст ограниченията на свободата на движение могат да бъдат обосновани, ако са пропорционални и недискриминационни. Настоящият регламент няма за цел да предвижда допълнителни съображения за ограничаване на правото на свободно движение на хора извън предвидените в глава VI от Директива 2004/38/ЕО.
- (18) Що се отнася до мерките за възстановяване и улесняване на свободното движение на хора и всички други мерки, засягащи свободното движение на хора, предвидени в настоящия регламент, те се основават на член 21 от ДФЕС и допълват Директива 2004/38/ЕО, без да засягат нейното прилагане по време на извънредни ситуации на единния пазар. Тези мерки не следва да водят до разрешаване или обосноваване на ограничения на свободното движение в противоречие с Договорите или други разпоредби на правото на Съюза.
- (19) В член 45 от ДФЕС се предвижда правото на свободно движение на работници при спазване на ограниченията и условията, предвидени в Договорите, и на мерките, приети за тяхното осъществяване. Настоящият регламент съдържа разпоредби, които допълват съществуващите мерки с цел укрепване на свободното движение на хора, повишаване на прозрачността и осигуряване на административна помощ по време на извънредни ситуации на единния пазар.

Тези мерки включват създаването и осигуряването на единни звена за контакт на работниците и техните представители в държавите членки и на равнището на Съюза по време на режимите на бдителност и на извънредна ситуация на единния пазар съгласно настоящия регламент.

- (20) Ако в подготовка за извънредна ситуация на единния пазар и по време на такава ситуация държавите членки приемат мерки, които засягат свободното движение на стоки или хора или свободното предоставяне на услуги, те следва да ограничат тези мерки до необходимото и да ги премахнат веднага щом ситуацията позволи това. При тези мерки следва да се зачитат принципите на пропорционалност и недискриминация, както и да се отчита особеното положение на граничните региони.
- (21) Задействането на режима на извънредна ситуация на единния пазар следва да породи задължение за държавите членки да подадат уведомление за свързаните с кризата ограничения на свободното движение.
- (22) При разглеждане на съвместимостта на нотифицираните проектомерки или приети мерки с принципа на пропорционалност Комисията следва надлежно да отчита променящата се кризисна ситуация и често ограничената информация, която е на разположение на държавите членки, когато те се опитват да намалят възникващите рискове в контекста на кризата. Когато това е обосновано и необходимо предвид обстоятелствата, Комисията може да разгледа въз основа на всяка налична информация, включително специализирана или научна информация, основателността на аргументите на държавите членки, основаващи се на принципа на предпазливост, като причина за приемане на ограничения на свободното движение на хора. Комисията има за задача да гарантира, че тези мерки са в съответствие с правото на Съюза и не създават необосновани пречки пред функционирането на единния пазар. Комисията следва да реагира на нотификациите на държавите членки възможно най-бързо, като отчита обстоятелствата на конкретната криза, и най-късно в рамките на сроковете, определени в настоящия регламент.
- (23) За да се гарантира, че конкретните мерки във връзка с извънредна ситуация на единния пазар, предвидени в настоящия регламент, се използват само когато това е абсолютно необходимо за реагиране на конкретна извънредна ситуация на единния пазар, тези мерки следва да изискват индивидуално задействане чрез актове за изпълнение на Комисията, в които се посочват причините за това задействане и стоките или услугите от особено значение при криза, за които тези мерки се прилагат.
- (24) Освен това, за да се гарантира пропорционалността на актовете за изпълнение и надлежното зачитане на ролята на икономическите оператори при управлението на кризи, Комисията следва да прибегне до задействане на режима на извънредна ситуация на единния пазар само когато икономическите оператори не са в състояние да осигурят решение на доброволен принцип в разумен срок. Причините, поради които обстоятелствата са именно такива, следва да бъдат посочени във всеки такъв акт и във връзка с всички конкретни аспекти на съответната криза.
- (25) Комисията следва да отправя искания за информация до икономическите оператори само когато информацията, необходима за адекватно реагиране на извънредната ситуация на единния пазар, като например информацията, необходима за възлагане на обществени поръчки от Комисията от името на

държавите членки или за оценяване на производствения капацитет на производителите на стоки от особено значение при криза, чиито вериги на доставки са били нарушени, не може да бъде получена от обществено достъпни източници или в резултат на доброволно предоставена информация.

- (26) При необходимост задействането на режима на извънредна ситуация на единния пазар следва също така да доведе до прилагането на определени процедури за реагиране при кризи, с които се въвеждат корекции в правилата, уреждащи проектирането, производството, оценяването на съответствието и пускането на пазара на стоки, за които се прилагат хармонизирани правила на Съюза. Тези процедури за реагиране при кризи следва да дават възможност за бързо пускане на пазара на продукти, определени като стоки от особено значение при криза, в условията на извънредна ситуация. Органите за оценяване на съответствието следва да дават приоритет на оценяването на съответствието на стоките от особено значение при криза пред всички други текущи заявления за други продукти. От друга страна, в случаите, при които са налице необосновани забавяния в процедурите за оценяване на съответствието, националните компетентни органи следва да могат да издават разрешения за продукти, които не са преминали приложимите процедури за оценяване на съответствието, за да бъдат пуснати на техния съответен пазар, при условие че отговарят на приложимите изисквания за безопасност. Тези разрешения са валидни само на територията на издаващата държава членка и са ограничени до времетраенето на извънредната ситуация на единния пазар. Освен това, за да се улесни увеличаването на доставките на продукти от особено значение при криза, следва да бъдат въведени известни възможности за гъвкавост по отношение на механизма за презумпция за съответствие. В условията на извънредна ситуация на единния пазар производителите на стоки от особено значение при криза следва да могат да използват и национални и международни стандарти, които осигуряват равнище на защита, равностойно на това на хармонизираните европейски стандарти. В случаите, при които такива хармонизирани стандарти не съществуват или спазването им се оказва прекомерно трудно поради смущенията в единния пазар, Комисията следва да може да издава общи технически спецификации за доброволно или задължително прилагане, за да осигури на производителите готови за използване технически решения.
- (27) Въвеждането на тези свързани с кризата корекции в съответните секторни хармонизирани правила на Съюза изисква целенасочени корекции на следните 19 секторни рамки: Директива 2000/14/ЕО, Директива 2006/42/ЕО, Директива 2010/35/ЕС, Директива 2013/29/ЕС, Директива 2014/28/ЕС, Директива 2014/29/ЕС, Директива 2014/30/ЕС, Директива 2014/31/ЕС, Директива 2014/32/ЕС, Директива 2014/33/ЕС, Директива 2014/34/ЕС, Директива 2014/35/ЕС, Директива 2014/53/ЕС, Директива 2014/68/ЕС, Регламент (ЕС) 2016/424, Регламент (ЕС) 2016/425, Регламент (ЕС) 2016/426, Регламент (ЕС) 2019/1009 и Регламент (ЕС) № 305/2011. Задействането на процедурите при извънредни ситуации следва да зависи от задействането на извънредната ситуация на единния пазар и да бъде ограничено до продуктите, определени като стоки от особено значение при криза.
- (28) В случаите на значителни рискове за функционирането на единния пазар или на остър недостиг или изключително голямо търсене на стоки със стратегическо значение, мерките на равнището на Съюза, насочени към осигуряване на наличността на продукти от особено значение при криза, като например поръчки

с приоритет, могат да се окажат абсолютно необходими за възстановяването на нормалното функциониране на единния пазар.

- (29) С цел да се извлече максимална полза от покупателната способност и преговорната позиция на Комисията по време на режима на бдителност по отношение на единния пазар и режима на извънредна ситуация на единния пазар, държавите членки следва да могат да поискат от Комисията да възлага обществени поръчки от тяхно име.
- (30) Когато по време на извънредна ситуация на единния пазар на него се наблюдава остър недостиг на продукти или услуги от особено значение при криза и е ясно, че икономическите оператори, които извършват дейност на единния пазар, не произвеждат такива стоки, но по принцип биха могли да променят предназначението на производствените си линии или биха имали недостатъчен капацитет да предоставят необходимите стоки или услуги, Комисията следва да може да препоръча на държавите членки като крайна мярка да предприемат стъпки, за да създадат благоприятни условия или да отправят искане за увеличаване или промяна на предназначението на производствения капацитет на производителите или на капацитета на доставчиците на услуги да предоставят услуги от особено значение при криза. При отправянето на посочената по-горе препоръка Комисията ще информира държавите членки за сериозността на недостига и вида на необходимите стоки или услуги от особено значение при криза и ще предоставя подкрепа и съвети във връзка с възможностите за гъвкавост в достиженията на правото на ЕС за тези цели.
- (31) Мерките, осигуряващи регулаторна гъвкавост, ще позволят на Комисията да препоръча държавите членки да ускорят процедурите за издаване на разрешения, които биха били необходими за увеличаване на капацитета за производство на стоки от особено значение при криза или за предоставяне на услуги от особено значение при криза.
- (32) Освен това, за да се гарантира наличността на стоките от особено значение при криза по време на извънредната ситуация на единния пазар, Комисията може да прикани икономическите оператори, които извършват дейност във вериги на доставки от особено значение при криза, да дадат приоритет на поръчките за суровини, необходими за производството на крайни стоки, които са от особено значение при криза, или на поръчките за такива крайни стоки. Ако даден икономически оператор откаже да приеме и да даде приоритет на такива поръчки, въз основа на обективни доказателства за абсолютната необходимост от наличността на стоки от особено значение при криза Комисията може да реши да прикани съответните икономически оператори да приемат и да дадат приоритет на определени поръчки, чието изпълнение след това ще има предимство пред всички други задължения по частното или публичното право. В случай на отказ от страна на въпросния оператор, той следва да обясни основателните си причини за отхвърляне на искането. Комисията може публично да оповести това обосновано обяснение или части от него при надлежно спазване на търговската тайна.
- (33) Освен това, за да се гарантира наличността на стоките от особено значение при криза по време на извънредната ситуация на единния пазар, Комисията може да препоръча държавите членки да разпределят стратегическите резерви, като надлежно се зачитат принципите на солидарност, необходимост и пропорционалност.

- (34) Когато дейностите, които трябва да бъдат извършени в съответствие с настоящия регламент, включват обработване на лични данни, това обработване следва да е в съответствие с приложимото законодателство на Съюза в областта на защитата на личните данни, а именно Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета⁴¹ и Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета⁴².
- (35) За да се гарантират еднакви условия за прилагането на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия по отношение на възможността за приемане на мерки за подкрепа за улесняване на свободното движение на хора, за изготвяне на списък с индивидуални цели (количества и срокове) за стратегическите резерви, които държавите членки следва да поддържат, така че да бъдат постигнати целите на инициативата. Освен това на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия по отношение на задействането на режима на бдителност и мерките за бдителност с цел осъществяване на внимателно наблюдение на стратегическите вериги на доставките и координиране на създаването на стратегически резерви за стоките и услугите със стратегическо значение. На Комисията следва също така да бъдат предоставени изпълнителни правомощия по отношение на задействането по време на извънредна ситуация на единния пазар на специфични мерки за реагиране при тази ситуация, за да се осигури възможност за бърза и координирана реакция. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета.
- (36) В настоящия регламент се зачитат основните права и се спазват принципите, признати по-специално от Хартата на основните права на Европейския съюз („Хартата“). По-специално в него се зачитат правото на неприкосновеност на личния живот на икономическите оператори, залегнало в член 7 от Хартата, правото на защита на личните данни, предвидено в член 8 от Хартата, свободата на стопанска инициатива и свободата на договаряне, които са защитени от член 16 от Хартата, правото на собственост, защитено от член 17 от Хартата, правото на колективни преговори и действия, защитено от член 26 от Хартата, както и правото на ефективни средства за правна защита и на справедлив съдебен процес, предвидено в член 47 от Хартата. Доколкото целите на настоящия регламент не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а поради обхвата или последиците от действието му могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тази цел. Регламентът не следва да засяга автономността на социалните партньори, призната от ДФЕС.

⁴¹ Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39).

⁴² Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

- (37) Съюзът продължава да бъде изцяло ангажиран с международната солидарност и категорично подкрепя принципа всички мерки, считани за необходими и предприети съгласно настоящия регламент, включително мерките, необходими за предотвратяване или облекчаване на критичен недостиг, да бъдат прилагани по начин, който е целенасочен, прозрачен, пропорционален, временен и съобразен със задълженията в рамките на СТО.
- (38) Рамката на Съюза включва междурегионални елементи за установяване на съгласувани, многосекторни и трансгранични мерки за бдителност и реагиране при извънредна ситуация на единния пазар, по-специално като се вземат предвид ресурсите, капацитетът и уязвимостта в съседните региони, и по-специално граничните региони.
- (39) Когато е целесъобразно, Комисията също така започва консултации или сътрудничество от името на Съюза със съответните трети държави, като обръща специално внимание на развиващите се държави, с цел търсене на съвместни решения за преодоляване на смущенията във веригата на доставки, в съответствие с международните задължения. Това включва, когато е целесъобразно, координация в рамките на съответните международни форуми.
- (40) С оглед на създаването на рамка от протоколи за действие при кризи на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от ДФЕС за допълване на регулаторната рамка, определена в настоящия регламент, чрез допълнително уточняване на реда и условията за сътрудничество между държавите членки и органите на Съюза по време на режимите на бдителност и на извънредна ситуация на единния пазар, сигурния обмен на информация и комуникацията при рискове и кризи. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище, и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, заложи в Междуйнституционалното споразумение за по-добро законотворчество от 13 април 2016 г. По-специално, с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.
- (41) Регламент (ЕО) № 2679/98 на Съвета, в който се предвижда механизъм за двустранни обсъждания на пречките пред функционирането на единния пазар, се използва рядко и не е актуален. Неговата оценка показва, че решенията, предвидени в посочения регламент, не са в състояние да отговорят на реалностите на сложни кризи, които не се ограничават до инциденти, случващи се на границите на две съседни държави членки. Поради това той следва да бъде отменен,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Част I

Общи разпоредби

Дял I

ОБХВАТ

Член I

Предмет

1. С настоящия регламент се създава рамка от мерки за предвиждане, подготовка и реагиране на въздействията от кризите върху единния пазар с цел да се запази свободното движение на стоки, услуги и хора и да се осигури наличието на стоки и услуги със стратегическо значение и на стоки и услуги от особено значение при криза в рамките на единния пазар.
2. Мерките, посочени в параграф 1, включват:
 - а) консултативна група, която да консултира Комисията относно подходящите мерки за предвиждане, предотвратяване или реагиране на въздействието на дадена криза върху единния пазар;
 - б) мерки за получаване, споделяне и обмен на съответната информация;
 - в) извънредни мерки, свързани с предвиждане и планиране;
 - г) мерки за преодоляване на въздействието върху единния пазар на значими инциденти, които все още не са довели до извънредна ситуация на единния пазар (бдителност по отношение на единния пазар), включително набор от мерки за бдителност; и
 - д) мерки за преодоляване на извънредни ситуации на единния пазар, включително набор от мерки за реагиране при извънредната ситуация.
3. Държавите членки редовно обменят помежду си и с Комисията информация по всички въпроси, попадащи в обхвата на настоящия регламент.
4. Комисията може да получи всички съответни специализирани и/или научни знания, които са необходими за прилагането на настоящия регламент.

Член 2

Приложно поле

1. Мерките, предвидени в настоящия регламент, се прилагат по отношение на значителното въздействие на дадена криза върху функционирането на единния пазар и неговите вериги на доставки.
2. Настоящият регламент не се прилага за:
 - а) лекарствени продукти съгласно определението в член 2, параграф 2 от Директива 2001/83/ЕО;
 - б) медицински изделия съгласно определението в член 2, буква д) от Регламент (ЕС) 2022/123 на Европейския парламент и на Съвета⁴³;

⁴³ Регламент (ЕС) 2022/123 на Европейския парламент и на Съвета от 25 януари 2022 г. относно засилена роля на Европейската агенция по лекарствата в готовността за действия при кризи и

- в) други медицински мерки за противодействие съгласно определението в член 3, точка 8 от Регламент (ЕС) .../... относно сериозните трансгранични заплахи за здравето [Регламента относно сериозните трансгранични заплахи за здравето]⁴⁴, които са включени в списъка, изготвен в съответствие с член 6, параграф 1 от [предложението за] Регламент (ЕС) .../... на Съвета относно рамка от мерки за гарантиране на снабдяването с медицински мерки за противодействие от особено значение при криза⁴⁵;
- г) полупроводници съгласно определението в член 2, параграф 1 от Регламент на Съвета и на Европейския парламент за създаване на рамка от мерки за укрепване на европейската екосистема в областта на полупроводниците (Законодателен акт за интегралните схеми)⁴⁶;
- д) енергийни продукти съгласно определението в член 2, параграф 1 от Директива 2003/96/ЕО⁴⁷, електроенергия съгласно определението в член 2, параграф 2 от посочената директива и други продукти, посочени в член 2, параграф 3 от същата директива;
- е) финансови услуги като банкиране, кредитиране, застраховане и презастраховане, професионално или лично пенсионно осигуряване, ценни книжа, инвестиционни фондове, консултации в сферата на плащанията и инвестициите, включително услугите, изброени в приложение I към Директива 2013/36, както и дейности по сетълмент и клиринг и консултантски, посреднически и други спомагателни финансови услуги.
3. Чрез дерогация от параграф 2, букви а), б) и в), членове 16—20 и член 41 от настоящия регламент се прилагат за продуктите, посочени в тези букви.
4. Настоящият регламент не засяга Механизма за гражданска защита на Съюза, предвиден в Решение 1313/13/ЕС, и общия план за управление на кризи в областта на храните и фуражите в съответствие с Регламент (ЕО) № 178/2002.
5. Настоящият регламент не засяга правилата на Съюза в областта на конкуренцията (членове 101—109 от ДФЕС и регламентите за изпълнение), включително антитръстовите правила, правилата за сливанията и правилата за държавните помощи.
6. Настоящият регламент не засяга възможността на Комисията да:
- а) започва консултации или сътрудничество от името на Съюза със съответни трети държави, като се обръща специално внимание на развиващите се държави, с цел търсене на съвместни решения за избягване на смущения във веригата на доставки, в съответствие с международните задължения. Това може да включва, когато е

управлението на кризи по отношение на лекарствените продукти и медицинските изделия (ОВ L 20, 31.1.2022 г., стр. 12).

⁴⁴ [Да се добави препратка към приетия акт, след като информацията за него бъде на разположение].

⁴⁵ [Да се добави препратка към приетия акт, след като информацията за него бъде на разположение].

⁴⁶ [Да се добави препратка към приетия акт, след като информацията за него бъде на разположение].

⁴⁷ ОВ L 283, 31.10.2003 г., стр. 51.

целесъобразно, координация в рамките на съответните международни форуми; или

- б) извършва оценка на целесъобразността на налагането на ограничения върху износа на стоки в съответствие с международните права и задължения на Съюза съгласно Регламент (ЕС) 2015/479 на Европейския парламент и на Съвета⁴⁸.
7. Всички действия по настоящия регламент са в съответствие със задълженията на Съюза съгласно международното право.
8. Настоящият регламент не засяга отговорността на държавите членки за опазване на националната сигурност или техните правомощия за защита на съществените функции на държавата, включително онези, които имат за цел да осигуряват нейната териториална цялост и да поддържат обществения ред.

Член 3 *Определения*

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- (1) „криза“ означава извънредно неочаквано и внезапно природно или причинено от човека събитие от изключително естество и мащаб, което се случва в Съюза или извън него;
- (2) „режим на бдителност по отношение на единния пазар“ означава рамка за преодоляване на заплахата от значителни смущения в доставките на стоки и услуги със стратегическо значение, която има потенциала да прерасне в извънредна ситуация на единния пазар в рамките на следващите шест месеца;
- (3) „извънредна ситуация на единния пазар“ означава широкообхватно въздействие на криза върху единния пазар, което сериозно нарушава свободното движение на единния пазар или функционирането на веригите на доставки, които са абсолютно необходими за поддържането на жизненоважни обществени или икономически дейности в рамките на единния пазар;
- (4) „стратегически важни области“ означава областите, които са от критично значение за Съюза и неговите държави членки, тъй като са от системно и жизненоважно значение за обществената сигурност, обществената безопасност, обществения ред или общественото здраве, и чието нарушаване, нефункциониране, загуба или унищожаване биха имали значително въздействие върху функционирането на единния пазар;
- (5) „стоки и услуги със стратегическо значение“ означава стоки и услуги, които са абсолютно необходими за гарантиране на функционирането на единния пазар в стратегически важни области и които не могат да бъдат заменени или диверсифицирани;
- (6) „стоки и услуги от особено значение при криза“ означава стоки и услуги, които са абсолютно необходими за реагиране на кризата или за преодоляване на въздействието на кризата върху единния пазар по време на извънредна ситуация на единния пазар;

⁴⁸ ОВ L 83, 27.3.2015 г., стр. 34.

- (7) „стратегически резерви“ означава запас от стоки със стратегическо значение, за които може да е необходимо да се създаде резерв с цел подготовка за извънредна ситуация на единния пазар, който е под контрола на държава членка.

Дял II УПРАВЛЕНИЕ

Член 4 Консултативна група

1. Създава се консултативна група.
2. Консултативната група се състои от по един представител от всяка държава членка. Всяка държава членка определя един представител и един заместник-представител.
3. Комисията председателства консултативната група и осигурява нейния секретариат. Комисията може да покани представител на Европейския парламент, представители на държавите от ЕАСТ, които са договарящи страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство⁴⁹, представители на икономическите оператори, организациите на заинтересованите страни, социалните партньори и експертите да присъстват на заседанията на консултативната група като наблюдатели. Тя кани представителите на други имащи отношение към кризата органи на равнището на Съюза като наблюдатели на съответните заседания на консултативната група.
4. За целите на планирането на действия при извънредни ситуации съгласно членове 6—8 консултативната група подпомага и консултира Комисията по отношение на следните задачи:
 - а) предлагане на договорености за административно сътрудничество между Комисията и държавите членки по време на режимите на бдителност и на извънредна ситуация на единния пазар, които ще бъдат включени в протоколите за действие при кризи;
 - б) оценка на значими инциденти, за които държавите членки са подали сигнал до Комисията.
5. За целите на режима на бдителност по отношение на единния пазар, посочен в член 9, консултативната група подпомага Комисията при изпълнението на следните задачи:
 - а) установяване дали е налице заплахата, посочена в член 3, параграф 2, и обхвата на тази заплаха;
 - б) събиране на прогнозна информация, анализ на данни и проучване на пазара;
 - в) провеждане на консултации с представителите на икономическите оператори, включително МСП, и промишлеността с цел събиране на данни, свързани с пазара;

⁴⁹ ОВ L 1, 3.1.1994 г., стр. 3.

- г) извършване на анализ на обобщените данни, получени от други имащи отношение към кризата органи на равнището на Съюза и на международно равнище;
 - д) улесняване на обмена и споделянето на информация, включително с други съответни органи и други имащи отношение към кризата органи на равнището на Съюза, както и по целесъобразност с трети държави, като се обръща специално внимание на развиващите се държави, и международни организации;
 - е) поддържане на регистър на мерките във връзка с кризата на национално равнище и на равнището на Съюза, използвани при предходни кризи, които са оказали въздействие върху единния пазар и неговите вериги на доставки.
6. За целите на режима на извънредна ситуация на единния пазар, посочен в член 14, консултативната група подпомага Комисията при изпълнението на следните задачи:
- а) извършване на анализ на имаща отношение към кризата информация, събрана от държавите членки или от Комисията;
 - б) установяване дали са изпълнени критериите за задействане или дезактивиране на режима на извънредна ситуация;
 - в) предоставяне на съвети относно изпълнението на избраните мерки за реакция при извънредна ситуация на единния пазар на равнището на Съюза;
 - г) извършване на преглед на националните мерки във връзка с кризата;
 - д) улесняване на обмена и споделянето на информация, включително с други имащи отношение към кризата органи на равнището на Съюза, както и по целесъобразност с трети държави, като се обръща специално внимание на развиващите се държави, и с международни организации.
7. Комисията гарантира участието на всички органи на равнището на Съюза, които имат отношение към съответната криза. Когато е целесъобразно, консултативната група си сътрудничи и се координира тясно с другите съответни органи на равнището на Съюза, които имат връзка с кризата. Комисията осигурява координация с мерките, прилагани чрез други механизми на Съюза, като например Механизма за гражданска защита на Съюза (МГЗС) или рамката на ЕС за здравна сигурност. Консултативната група осигурява обмен на информация с Координационния център за реагиране при извънредни ситуации в рамките на МГЗС.
8. Консултативната група заседава най-малко три пъти годишно. На първото си заседание — по предложение на Комисията и съгласувано с нея — консултативната група приема своя процедурен правилник.
9. Консултативната група може да приема становища, препоръки или доклади във връзка със своите задачи, посочени в параграфи 4—6.

Член 5
Централни звена за връзка

1. Държавите членки определят централни звена за връзка, отговарящи за контактите, координацията и обмена на информация с централните звена за връзка на другите държави членки и централното звено за връзка на равнището на Съюза съгласно настоящия регламент. Тези звена за връзка координират и обединяват входящите данни от съответните национални компетентни органи.
2. Комисията определя централно звено за връзка на равнището на Съюза за контакти с централните звена за връзка на държавите членки по време на режимите на бдителност и на извънредна ситуация на единния пазар съгласно настоящия регламент. Централното звено за връзка на равнището на Съюза осигурява координацията и обмена на информация с централните звена за връзка на държавите членки с оглед на управлението на режимите на бдителност и на извънредна ситуация на единния пазар.

Част II

Планиране на действия при извънредни ситуации на единния пазар

Член 6

Протоколи за действие при кризи

1. Като се вземат предвид становището на консултативната група и мненията на съответните органи на равнището на Съюза, на Комисията се предоставя правомощието, след консултация с държавите членки, да приеме делегиран акт за допълване на настоящия регламент с рамка, с която се определят протоколите за действие при кризи по отношение на сътрудничеството при кризи, обмена на информация и комуникацията при кризи във връзка с режимите на бдителност и на извънредна ситуация на единния пазар, и по-специално:
 - а) сътрудничеството между компетентните органи на национално равнище и на равнището на Съюза за управлението на режимите на бдителност и на извънредна ситуация на единния пазар по време на тези режими във всички сектори на единния пазар;
 - б) общите ред и условия за сигурен обмен на информация;
 - в) прилагането на координиран подход към комуникацията при рискове и кризи също и по отношение на обществеността, като Комисията изпълнява координираща роля;
 - г) управлението на рамката.
2. Комисията и държавите членки въвеждат подробни административни договорености с цел гарантиране на своевременно сътрудничество и сигурен обмен на информация между Комисията, съответните органи на равнището на Съюза и държавите членки относно:
 - а) изготвянето на списък на съответните национални компетентни органи, централните звена за връзка, определени в съответствие с член 5, и единните звена за контакт, посочени в член 21, техните данни за връзка, възложената им роля и отговорности по време на режимите на бдителност и на извънредна ситуация по настоящия регламент съгласно националното право;
 - б) провеждането на консултации с представителите на икономическите оператори и социалните партньори, включително МСП, относно техните инициативи и действия за смекчаване и реагиране на потенциални смущения във веригата на доставки и за преодоляване на потенциалния недостиг на стоки и услуги в рамките на единния пазар;
 - в) осъществяването на сътрудничество на техническо равнище при режимите на бдителност и на извънредна ситуация във всички сектори на единния пазар;
 - г) осъществяване на комуникация при рискове и извънредни ситуации, при което Комисията изпълнява координираща роля, като се вземат предвид по подходящ начин вече съществуващите структури.

3. За да се гарантира функционирането на рамката, посочена в параграф 1, Комисията може да провежда стрес тестове, симулации и прегледи по време на и след действията с държавите членки и да предлага на съответните органи на равнището на Съюза и на държавите членки да актуализират рамката при необходимост.

Член 7

Обучения и симулации

Комисията организира обучението по посочените в член 6 координация при кризи, сътрудничество и обмен на информация за служителите на определените централни звена за връзка. Тя организира симулации с участието на служителите от централните звена за връзка от всички държави членки въз основа на потенциални сценарии за извънредни ситуации на единния пазар.

Член 8

Ad hoc сигнали за ранно предупреждение

1. Централното звено за връзка на дадена държава членка уведомява без необосновано забавяне Комисията и централните звена за връзка на другите държави членки за всички инциденти, които значително нарушават или има възможност да нарушат значително функционирането на единния пазар и неговите вериги на доставки (значими инциденти).
2. В съответствие с правото на Съюза и националното законодателство, което е в съответствие с правото на Съюза, централните звена за връзка и всички съответни национални компетентни органи третираат информацията, посочена в параграф 1, по начин, който зачита нейната поверителност, защитава сигурността и обществения ред на Европейския съюз или на неговите държави членки и защитава сигурността и търговските интереси на съответните икономически оператори.
3. За да определи дали смущенията или потенциалните смущения на функционирането на единния пазар и неговите вериги на доставки на стоки и услуги са значителни и за тях следва да се подаде сигнал, централното звено за връзка на съответната държава членка взема предвид следното:
 - а) броя на икономическите оператори, засегнати от смущенията или потенциалните смущения;
 - б) времетраенето или очакваното времетраене на смущенията или потенциалните смущения;
 - в) географския район; дела на единния пазар, засегнат от смущенията или потенциалните смущения; въздействието върху конкретни географски райони, особено уязвими или изложени на смущения във веригата на доставки, включително най-отдалечените региони на ЕС;
 - г) последиците от смущенията или потенциалните смущения за неподлежащите на диверсифициране и незаменяемите суровини.

Част III

Бдителност по отношение на единния пазар

Дял I

РЕЖИМ НА БДИТЕЛНОСТ

Член 9

Задействане

1. Когато Комисията, като вземе предвид становището, предоставено от консултативната група, прецени, че е налице заплахата, посочена в член 3, параграф 2, тя задейства режима на бдителност за максимален срок от шест месеца посредством акт за изпълнение. Този акт за изпълнение съдържа следното:
 - а) оценка на потенциалното въздействие на кризата;
 - б) списък на съответните стоки и услуги със стратегическо значение; и
 - в) мерките за бдителност, които трябва да бъдат предприети.
2. Актът за изпълнение по параграф 1 се приема в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 41, параграф 2.

Член 10

Удължаване на срока и дезактивиране на режима

1. Ако прецени, че причините за задействане на режима на бдителност в съответствие с член 9, параграф 1 продължават да са валидни, и като вземе предвид становището, предоставено от консултативната група, Комисията може да удължи срока на режима на бдителност за максимален срок от шест месеца посредством акт за изпълнение.
2. Когато Комисията, като вземе предвид становището, предоставено от консултативната група, установи, че заплахата, посочена в член 3, параграф 2, вече не съществува по отношение на някои или всички мерки за бдителност или за някои или всички стоки и услуги, тя дезактивира изцяло или частично режима на бдителност посредством акт за изпълнение.
3. Актовете за изпълнение, посочени в параграфи 1 и 2, се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 42, параграф 2.

Дял II

МЕРКИ ЗА БДИТЕЛНОСТ

Член 11

Мониторинг

1. Когато режимът на бдителност е задействан в съответствие с член 9, националните компетентни органи упражняват мониторинг върху веригите на доставки на стоките и услугите със стратегическо значение, определени в акта за изпълнение, с който е задействан режимът на бдителност.

2. Комисията осигурява стандартизирани и сигурни средства за събиране и обработване на информация за целите на параграф 1, като използва електронни средства. Без да се засяга националното законодателство, което изисква да се запази поверителността на събраната информация, включително търговските тайни, следва да се гарантира поверителност по отношение на чувствителната търговска информация и информацията, засягаща сигурността и обществения ред на Съюза или неговите държави членки.
3. Държавите членки съставят и поддържат списък на най-важните икономически оператори, установени на тяхната съответна национална територия, които извършват дейност по веригите на доставки на стоките и услугите със стратегическо значение, определени в акта за изпълнение, с който е задействан режимът на бдителност.
4. Въз основа на списъка, съставен в съответствие с член 6, националните компетентни органи отправят искания за доброволно предоставяне на информация до най-важните оператори по веригите на доставки на стоките и услугите, определени в акта за изпълнение, приет в съответствие с член 9, както и до други съответни заинтересовани страни, установени на тяхната съответна национална територия. В тези искания се посочва по-специално каква информация се иска за факторите, оказващи влияние върху наличността на определените стоки и услуги със стратегическо значение. Всеки икономически оператор/заинтересована страна, който доброволно предоставя информация, прави това самостоятелно в съответствие с правилата на Съюза в областта на конкуренцията, уреждащи обмена на информация. Националните компетентни органи предават без необосновано забавяне съответните констатации на Комисията и на консултативната група чрез съответното централно звено за връзка.
5. Националните компетентни органи надлежно вземат предвид административната тежест за икономическите оператори и по-специално за МСП, която може да бъде свързана с исканията за информация, и гарантират нейното свеждане до минимум.
6. Комисията може да поиска от консултативната група да обсъди констатациите и перспективите за развитие въз основа на мониторинга на веригите на доставки на стоките и услугите със стратегическо значение.
7. Въз основа на информацията, събрана чрез извършваните в съответствие с параграф 1 дейности, Комисията може да представи доклад с обобщените констатации.

Член 12

Стратегически резерви

1. Сред стоките със стратегическо значение, посочени в акт за изпълнение, приет в съответствие с член 9, параграф 1, Комисията може да определи тези, за които може да е необходимо да се създаде резерв в подготовка за извънредна ситуация на единния пазар, като се вземат предвид вероятността от настъпване на недостиг и въздействието от такъв недостиг. Комисията информира за това държавите членки.

Капацитетът, който е част от стратегическия резерв на rescEU в съответствие с член 12 от Решение № 1313/2013/ЕС, е изключен от прилагането на настоящия член.

2. Посредством актове за изпълнение Комисията може да изиска държавите членки да предоставят информация за стоките, посочени в акт за изпълнение, приет в съответствие с член 9, параграф 1, по отношение на всички изброени по-долу елементи:
 - а) текущите запаси в рамките на тяхната територия;
 - б) възможностите за по-нататъшно закупуване;
 - в) вариантите за алтернативни доставки;
 - г) допълнителна информация, която би могла да гарантира наличността на тези стоки.

В акта за изпълнение се посочват стоките, за които трябва да се предостави информация.

Държавите членки докладват на Комисията равнищата на стратегическите резерви от стоки със стратегическо значение, съхранявани от тях, както и равнищата на други запаси от такива стоки, съхранявани на тяхна територия.

3. Като вземат надлежно предвид запасите, които се съхраняват или са в процес на създаване от икономическите оператори на тяхна територия, държавите членки полагат всички възможни усилия за създаване на стратегически резерви от стоките със стратегическо значение, определени в съответствие с параграф 1. Комисията оказва подкрепа на държавите членки с цел координиране и рационализиране на техните усилия.
4. Когато създаването на стратегически резерви от стоките със стратегическо значение, определени в съответствие с параграф 1, може да стане по-ефективно посредством рационализиране сред държавите членки, Комисията може да изготви и редовно да актуализира чрез актове за изпълнение списък на отделните целеви стойности по отношение на количествата и сроковете за тези стратегически резерви, които държавите членки следва да поддържат. При определянето на индивидуалните целеви стойности за всяка държава членка Комисията взема предвид:
 - а) вероятността от настъпване на недостиг и въздействието от недостига, посочен в параграф 1;
 - б) равнището на съществуващите запаси на икономическите оператори и стратегическите резерви в целия Съюз, както и всяка информация за текущите дейности на икономическите оператори за увеличаване на техните запаси;
 - в) разходите за създаване и поддържане на тези стратегически резерви.
5. Държавите членки редовно информират Комисията за текущото състояние на своите стратегически резерви. Когато дадена държава членка е постигнала индивидуалните целеви стойности, посочени в параграф 4, тя информира Комисията, ако разполага със запаси от въпросните стоки, надвишаващи определената за тях целева стойност. Държавите членки, чиито резерви не са достигнали индивидуалните целеви стойности, предоставят на Комисията обяснение относно причините за това положение. Комисията улеснява

сътрудничеството между държавите членки, които вече са постигнали своите целеви стойности, и другите държави членки.

6. Когато стратегическите резерви на дадена държава членка непрекъснато изостават значително от индивидуалните целеви стойности, посочени в параграф 4, и икономическите оператори на нейна територия не са в състояние да компенсират този недостиг, Комисията може по своя инициатива или по искане на 14 държави членки да оцени необходимостта от предприемане на допълнителни мерки за създаване на стратегически резерви от стоките със стратегическо значение, определени в съответствие с параграф 1.

След извършването на такава оценка, когато Комисията установи с подкрепата на обективни данни, че

- а) нуждите от въпросната стока остават непроменени или са се увеличили в сравнение с положението към момента, в който целевата стойност, посочена в параграф 4, е определена за първи път или изменена за последен път в съответствие с параграф 4,
- б) достъпът до съответната стока е абсолютно необходим, за да се гарантира готовността за извънредна ситуация на единния пазар,
- в) съответната държава членка не е представила достатъчно доказателства, за да обясни неизпълнението на индивидуалната целева стойност, и
- г) съществуват извънредни обстоятелства, тъй като предвид значението на тази държава членка за съответната верига на доставки, несъздаването на такива стратегически резерви от нея сериозно застрашава готовността на Съюза в условията на надвиснала заплаха от извънредна ситуация на единния пазар,

Комисията може да приеме акт за изпълнение, с който да изиска от въпросната държава членка да създаде своите стратегически резерви от съответните стоки в рамките на определен срок.

7. Когато предприема действия съгласно настоящия член, Комисията се стреми да гарантира, че създаването на стратегически резерви не създава несъразмерно голям натиск върху веригите на доставки на стоките, определени в съответствие с параграф 1, или върху бюджетния капацитет на съответната държава членка.

Комисията взема изцяло предвид всички опасения, свързани с националната сигурност, изразени от държавите членки.

8. Актовете за изпълнение, посочени в настоящия член, се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 42, параграф 2.

Част IV

Извънредна ситуация на единния пазар

Дял I

РЕЖИМ НА ИЗВЪНРЕДНА СИТУАЦИЯ

Член 13

Критерии за задействане

1. Когато преценява сериозността на определено смущение с цел да се установи дали въздействието на дадена криза върху единния пазар може да се категоризира като извънредна ситуация на единния пазар, въз основа на конкретни и надеждни доказателства Комисията взема предвид най-малко следните показатели:
 - а) кризата е довела до задействането на съответния механизъм на Съвета за реакция при кризи, на Механизма за гражданска защита на Съюза или на механизмите, създадени съгласно рамката на ЕС за здравна сигурност, включително [предложението за] Регламент (ЕС) .../... относно сериозните трансгранични заплахи за здравето и [предложението за] Регламент (ЕС) .../... на Съвета относно рамка от мерки за гарантиране на снабдяването с медицински мерки за противодействие от особено значение при криза;
 - б) приблизителна оценка на броя на икономическите операции или на ползвателите, които разчитат на засегнатите от смущенията един или повече сектори на единния пазар за осигуряването на засегнатите стоки или услуги;
 - в) значението на засегнатите стоки или услуги за други сектори;
 - г) въздействието от гледна точка на степента и времетраенето на кризата върху икономическите и обществените дейности, околната среда и обществената безопасност;
 - д) засегнатите икономически оператори не са били в състояние да предложат в разумен срок решение на конкретните аспекти на кризата на доброволна основа;
 - е) пазарната позиция на засегнатите икономически оператори в съответните един или повече сектори;
 - ж) географският район, който е засегнат и би могъл да бъде засегнат, включително всяко трансгранично въздействие върху функционирането на вериги на доставки, които са абсолютно необходими за поддържането на жизненоважни обществени или икономически дейности в рамките на единния пазар;
 - з) значението на засегнатия икономически оператор за поддържането на задоволително равнище на снабдяване със стоките или услугите, като се взема предвид наличието на алтернативни средства за осигуряването на тези стоки или услуги; и
 - и) липсата на заместващи стоки, суровини или услуги.

Член 14
Задействане

1. Режимът на извънредна ситуация на единния пазар може да бъде задействан, без преди това да е бил задействан режимът на бдителност по отношение на единния пазар във връзка със същите стоки или услуги. Когато режимът на бдителност е бил задействан преди това, режимът на извънредна ситуация може да го замени частично или изцяло.
2. Когато Комисията, като вземе предвид становището на консултативната група, прецени, че е налице извънредна ситуация на единния пазар, тя предлага на Съвета да задейства режима на извънредна ситуация на единния пазар.
3. Съветът може да задейства режима на извънредна ситуация на единния пазар посредством акт за изпълнение на Съвета. Срокът, за който този режим е задействан, се посочва в акта за изпълнение и е най-много шест месеца.
4. Задействането на режима на извънредна ситуация на единния пазар по отношение на определени стоки и услуги не възпрепятства задействането или продължаването на прилагането на режима на бдителност и въвеждането на мерките, предвидени в членове 11 и 12, по отношение на същите стоки и услуги.
5. Веднага след задействането на режима на извънредна ситуация на единния пазар Комисията незабавно приема списък на стоките и услугите от особено значение при криза посредством акт за изпълнение. Списъкът може да бъде изменен чрез актове за изпълнение.
6. Актът за изпълнение на Комисията, посочен в параграф 5, се приема в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 42, параграф 2. По надлежно обосновани наложителни причини за спешност във връзка с въздействието на кризата върху единния пазар Комисията приема актове за изпълнение с незабавно приложение в съответствие с процедурата, посочена в член 42, параграф 3.

Член 15
Удължаване на срока и дезактивиране на режима

1. Когато Комисията, като вземе предвид становището на консултативната група, прецени, че е необходимо да се удължи срокът на режима на извънредна ситуация на единния пазар, тя предлага на Съвета да удължи този срок. При спешни и извънредни промени в обстоятелствата Комисията полага усилия да направи това не по-късно от 30 дни преди изтичането на периода, за който е бил задействан режимът на извънредна ситуация на единния пазар. Съветът може да удължи срока на режима на извънредна ситуация на единния пазар с не повече от шест месеца наведнъж посредством акт за изпълнение.
2. Когато консултативната група разполага с конкретни и надеждни доказателства, че режимът на извънредна ситуация на единния пазар следва да бъде дезактивиран, тя може да формулира становище в този смисъл и да го предаде на Комисията. Когато Комисията, като вземе предвид становището на консултативната група, прецени, че вече не е налице извънредна ситуация на единния пазар, тя незабавно предлага на Съвета да дезактивира режима на извънредна ситуация на единния пазар.

3. Мерките, предприети в съответствие с членове 24—33 и в съответствие с процедурите при извънредни ситуации, въведени в съответните правни рамки на Съюза чрез измененията на секторното законодателство в областта на продуктите, определени в Регламента на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) 2016/424, Регламент (ЕС) 2016/425, Регламент (ЕС) 2016/426, Регламент (ЕС) 2019/1009 и Регламент (ЕС) № 305/2011 и за въвеждане на процедури при извънредни ситуации за оценяване на съответствието, приемане на общи спецификации и надзор на пазара в контекста на извънредна ситуация на единния пазар, и Директивата на Европейския парламент и на Съвета за изменение на директиви 2000/14/ЕО, 2006/42/ЕО, 2010/35/ЕС, 2013/29/ЕС, 2014/28/ЕС, 2014/29/ЕС, 2014/30/ЕС, 2014/31/ЕС, 2014/32/ЕС, 2014/33/ЕС, 2014/34/ЕС, 2014/35/ЕС, 2014/53/ЕС и 2014/68/ЕС и за въвеждане на процедури при извънредни ситуации за оценяване на съответствието, приемане на общи спецификации и надзор на пазара в контекста на извънредна ситуация на единния пазар престават да се прилагат при дезактивиране на режима на извънредна ситуация на единния пазар. Въз основа на информацията, събрана чрез механизма за мониторинг, предвиден в член 11, Комисията представя на Съвета оценка на ефективността на мерките, предприети за преодоляване на извънредната ситуация на единния пазар, не по-късно от три месеца след изтичането на техния срок на действие.

Дял II

СВОБОДНО ДВИЖЕНИЕ ПО ВРЕМЕ НА ИЗВЪНРЕДНА СИТУАЦИЯ НА ЕДИННИЯ ПАЗАР

Глава I

Мерки за възстановяване и улесняване на свободното движение

Член 16

Общи изисквания за мерките за ограничаване на свободното движение с цел преодоляване на извънредна ситуация на единния пазар

1. Когато приемат и прилагат национални мерки за реакция при извънредна ситуация на единния пазар и свързаната с нея криза, държавите членки гарантират, че техните действия са в пълно съответствие с Договора и правото на Съюза, и по-специално с изискванията, определени в настоящия член.
2. Всяко ограничение е с определен срок и се премахва веднага щом ситуацията го позволи. Освен това при всяко ограничение следва да се отчита положението на граничните региони.
3. Изискванията, налагани на гражданите и предприятията, не създават неоправдана или ненужна административна тежест.
4. Държавите членки информират по ясен и недвусмислен начин гражданите, потребителите, предприятията, работниците и техните представители за мерките, които засягат техните права на свободно движение.
5. Държавите членки гарантират, че всички засегнати заинтересовани страни са информирани за мерките, ограничаващи свободното движение на стоки, услуги

и хора, включително работници и доставчици на услуги, преди тяхното влизане в сила. Държавите членки гарантират постоянен диалог със заинтересованите страни, включително комуникация със социалните партньори и международните партньори.

Член 17

Забранени ограничения на правата на свободно движение по време на извънредна ситуация на единния пазар

1. По време на режима на извънредна ситуация на единния пазар и при реагирането на извънредна ситуация на единния пазар държавите членки се въздържат от въвеждането на което и да било от изброените по-долу:
 - а) забрани за износ в рамките на Съюза или други мерки с равностоен ефект по отношение на стоки или услуги от особено значение при криза, посочени в акт за изпълнение, приет в съответствие с член 14, параграф 5;
 - б) ограничения върху износа на стоки или предоставянето или получаването на услуги в рамките на ЕС, или мерки с равностоен ефект, когато тези ограничения имат някоя от следните последици:
 - i) водят до смущения във веригите на доставки на стоки и услуги от особено значение при криза, които са посочени в акт за изпълнение, приет в съответствие с член 14, параграф 5, или
 - ii) създават недостиг на такива стоки и услуги в рамките на единния пазар или го засилват;
 - в) дискриминация между държавите членки или между гражданите, включително в ролята им на доставчици на услуги или работници, въз основа пряко на гражданството или, в случай на дружества, на местонахождението на седалището, централното управление или основното място на стопанска дейност;
 - г) ограничения на свободното движение на хора, участващи в производството на стоки от особено значение при криза, които са посочени в акт за изпълнение, приет в съответствие с член 14, параграф 5, и техните части или в предоставянето на услуги от особено значение при криза, които са посочени в акт за изпълнение, приет в съответствие с член 14, параграф 5, или други мерки с равностоен ефект, които:
 - i) предизвикват недостиг на необходимата работна сила на единния пазар и по този начин водят до смущения във веригите на доставки на стоки и услуги от особено значение при криза или създават недостиг на такива стоки и услуги в рамките на единния пазар или го засилват, или
 - ii) са пряко дискриминационни въз основа на гражданството на лицето.
2. По време на режима на извънредна ситуация на единния пазар и при реагирането на извънредната ситуация на единния пазар държавите членки се въздържат от което и да било от изброените по-долу действия, освен ако съответното действие не е свързано с естеството на кризата:

- а) прилагане на по-благоприятни правила за стоките с произход от съседна държава членка, определена друга държава членка или група държави членки в сравнение със стоките с произход от други държави членки;
 - б) избирателен отказ за допускане до тяхна територия на стоки с произход от определени други държави членки;
 - в) въвеждане на забрани за извършване на товарен транспорт.
3. По време на режима на извънредна ситуация на единния пазар и при реагирането на извънредна ситуация на единния пазар държавите членки се въздържат от което и да било от изброените по-долу действия, освен ако съответното действие не е свързано с естеството на кризата/извънредната ситуация на единния пазар:
- а) налагане на забрана на определени видове услуги или начини на предоставяне на услуги;
 - б) блокиране на потоците от пътнически транспорт.
4. По време на режима на извънредна ситуация на единния пазар и при реагирането на извънредната ситуация на единния пазар държавите членки се въздържат от което и да било от изброените по-долу действия:
- а) прилагане на по-благоприятни правила за пътуване до или от една държава членка до или от друга държава членка или група държави членки в сравнение с пътуванията до и от други държави членки, освен ако това действие не е свързано с естеството на кризата/извънредната ситуация на единния пазар;
 - б) отказване на лица, ползващи се с право на свободно движение съгласно правото на Съюза, на правото да влизат на територията на тяхната държава членка по гражданство или пребиваване, на правото да напускат територията на държавите членки, за да пътуват до държавата членка по гражданство или пребиваване, или на правото на транзитно преминаване през държава членка, за да достигнат до държавата членка по гражданство или пребиваване;
 - в) налагане на забрана за служебни пътувания, свързани с научноизследователската и развойна дейност, с производството на стоки от особено значение при криза, които са посочени в акт за изпълнение, приет в съответствие с член 14, параграф 5, или с пускането им на пазара или със свързаните с тях инспекции;
 - г) налагане на забрани за пътуване, включително пътувания по наложителни семейни причини, които забрани не са подходящи за постигането на какъвто и да е легитимен обществен интерес, който предполагаемо се преследва с тези мерки, или които очевидно надхвърлят необходимото за постигането на тази цел;
 - д) налагане на ограничения на работниците и доставчиците на услуги и техните представители, освен ако предприемането на такива действия не е свързано с естеството на кризата/извънредната ситуация на единния пазар и очевидно не надхвърля необходимото за тази цел.
5. Когато е задействана извънредна ситуация на единния пазар в съответствие с член 14 и дейностите, упражнявани от доставчиците на услуги,

представителите на бизнеса и работниците, не са засегнати от кризата в държавата членка и въпреки кризата е възможно безопасно пътуване, посочената държава членка не налага ограничения за пътуване на тези категории лица от други държави членки, които биха възпрепятствали техния достъп до мястото им на дейност или работното им място.

6. Когато е задействана извънредна ситуация на единния пазар в съответствие с член 14 и извънредните обстоятелства, произтичащи от кризата, не позволяват на всички доставчици на услуги, представители на бизнеса и работници от други държави членки да пътуват и да имат безпрепятствен достъп до мястото им на дейност или работното им място, но пътуването все пак е възможно, държавите членки не налагат ограничения за пътуване на:
 - а) доставчиците на услуги, които предоставят услуги от особено значение при криза, посочени в акт за изпълнение, приет в съответствие с член 14, параграф 5, или представителите на бизнеса или работниците, които участват в производството на стоки от особено значение при криза или в предоставянето на услуги от особено значение при криза, посочени в акт за изпълнение, приет в съответствие с член 14, параграф 5, с цел да им се осигури възможност за достъп до мястото на тяхната дейност, ако дейностите във въпросния сектор все още са разрешени в държавата членка;
 - б) работниците в областта на гражданската защита, за да им се осигури възможност за безпрепятствен достъп до мястото им на дейност с тяхното оборудване във всяка от държавите членки.
7. Когато предприемат мерките, посочени в настоящата разпоредба, държавите членки гарантират пълното спазване на Договорите и правото на Съюза. Нищо в настоящата разпоредба не може да се тълкува в смисъл, че разрешава или обосновава ограничения на свободното движение в противоречие с Договорите или други разпоредби на правото на Съюза.

Член 18

Мерки за подкрепа

1. По време на режима на извънредна ситуация на единния пазар Комисията може да предвиди мерки за подкрепа за укрепване на свободното движение на хора, посочено в член 17, параграфи 6 и 7, чрез актове за изпълнение. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 42, параграф 2. По надлежно обосновани наложителни причини за спешност във връзка с въздействието на кризата върху единния пазар Комисията приема актове за изпълнение с незабавно приложение в съответствие с процедурата, посочена в член 42, параграф 3.
2. По време на режима на извънредна ситуация на единния пазар, когато Комисията установи, че държавите членки са въвели образци за удостоверяване, че физическото лице или икономическият оператор е доставчик на услуги, който предоставя услуги от особено значение при криза, представител на бизнеса или работник, който участва в производството на стоки от особено значение при криза или в предоставянето на услуги от особено значение при криза, или работник в областта на гражданската защита, и прецени, че използването на различни образци от отделните държави членки представлява пречка за свободното движение по време на извънредна ситуация

на единния пазар, Комисията може да издаде — ако счете за необходимо за подпомагане на свободното движение на тези категории лица и тяхното оборудване по време на текущата извънредна ситуация на единния пазар — образци за удостоверяване, че те отговарят на съответните критерии за прилагане на член 17, параграф 6, във всички държави членки посредством актове за изпълнение.

3. Актовете за изпълнение, посочени в параграфи 1 и 2, се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 42, параграф 2. По надлежно обосновани наложителни причини за спешност във връзка с въздействието на кризата върху единния пазар Комисията приема актове за изпълнение с незабавно приложение в съответствие с процедурата, посочена в член 42, параграф 3.

Глава II

Прозрачност и административна помощ

Член 19 *Нотификации*

1. По време на извънредната ситуация на единния пазар държавите членки подават нотификация до Комисията за всички свързани с кризата проектомерки, с които се ограничава свободното движение на стоки и свободното предоставяне на услуги, както и за свързаните с кризата ограничения на свободното движение на хора, включително работници, заедно с мотивите за посочените мерки.

Тази нотификация не възпрепятства държавите членки да приемат въпросните мерки, в случай че са необходими незабавни действия поради причини, наложени от сериозни и непредвидими обстоятелства. Държавите членки незабавно подават нотификация за приетата мярка заедно с обосновка за необходимостта от незабавно приемане на мярката.

2. Държавите членки предоставят на Комисията изложение на съображенията, поради които влизането в сила на такава мярка е обосновано и пропорционално, когато тези съображения не са били изяснени още в нотифицираната мярка. Държавите членки съобщават на Комисията пълния текст на националните законови или подзаконови разпоредби, които съдържат мярката или са изменени с нея.
3. За нотификациите по настоящия член държавите членки използват информационната система, създадена за нотификациите съгласно Директива (ЕС) 2015/1535 на Европейския парламент и на Съвета⁵⁰.
4. Комисията незабавно съобщава нотифицираните мерки на другите държави членки и едновременно с това ги споделя с консултативната група.
5. Ако консултативната група реши да даде становище по нотифицираната мярка, тя прави това в срок от четири работни дни от датата, на която Комисията е получила нотификацията относно тази мярка.
6. Комисията гарантира, че гражданите и предприятията са информирани за нотифицираните мерки, освен ако държавите членки не поискат мерките да

⁵⁰ ОВ L 241, 17.9.2015 г., стр. 1.

останат поверителни или Комисията не прецени, че оповестяването на тези мерки би засегнало сигурността и обществения ред на Европейския съюз или неговите държави членки, както и за решенията и за коментарите на държавите членки, приети в съответствие с настоящия член.

7. Държавите членки отлагат приемането на съответната нотифицирана проектомярка с 10 дни от датата на получаване от Комисията на нотификацията, посочена в настоящия член.
8. В срок от 10 дни от датата на получаване на нотификацията Комисията разглежда съвместимостта на всяка проектомярка или приета мярка с правото на Съюза, включително с членове 16 и 17 от настоящия регламент, както и с принципите на пропорционалност и недискриминация, и може да представи коментари по нотифицираната мярка, когато са налице напълно очевидни и сериозни основания да се счита, че тя не е в съответствие с правото на Съюза. Тези коментари се вземат предвид от нотифициращата държава членка. При извънредни обстоятелства, по-специално с оглед на получаването на научна консултация, доказателства или техническа експертиза в условията на променяща се ситуация, Комисията може да удължи 10-дневния срок. Комисията посочва мотивите, обосноваващи такова удължаване, определя нов срок и незабавно информира държавите членки за новия срок и за мотивите за удължаването.
9. Държавите членки също могат да представят коментари на държавата членка, която е подала нотификация за дадена мярка; въпросната държава членка взема предвид тези коментари.
10. Нотифициращата държава членка съобщава на Комисията мерките, които възнамерява да приеме, за да се съобрази с коментарите, представени в съответствие с параграф 8, в срок от 10 дни след получаването им.
11. Ако Комисията установи, че мерките, съобщени от нотифициращата държава членка, продължават да не са в съответствие с правото на Съюза, в срок от 30 дни от това съобщение тя може да издаде решение, с което от посочената държава членка се изисква да се въздържа от приемане на нотифицираната проектомярка. Нотифициращата държава членка незабавно съобщава на Комисията приетия текст на съответната нотифицирана проектомярка.
12. Ако Комисията установи, че вече приета мярка, за която тя е получила нотификация, не е в съответствие с правото на Съюза, в срок от 30 дни от посочената нотификация тя може да издаде решение, с което от държавата членка се изисква да я отмени. Нотифициращата държава членка незабавно съобщава текста на съответната преразгледана мярка, в случай че измени нотифицираната приета мярка.
13. Срокът от 30 дни, посочен в параграфи 11 и 12, може по изключение да бъде удължен от Комисията, за да се вземе предвид промяната в обстоятелствата, по-специално с оглед на получаването на научна консултация, доказателства или техническа експертиза в условията на променяща се ситуация. Комисията посочва мотивите, обосноваващи такова удължаване, определя нов срок и незабавно информира държавите членки за новия срок и за мотивите за удължаването.
14. Решенията на Комисията по параграфи 11 и 12 се основават на наличната информация и могат да бъдат издавани, когато са налице непосредствено

очевидни и сериозни основания да се счита, че нотифицираните мерки не са в съответствие с правото на Съюза, включително с член 16 или член 17 от настоящия регламент, с принципа на пропорционалност или с принципа за недопускане на дискриминация. Приемането на тези решения не засяга възможността Комисията да приеме мерки на по-късен етап, включително да започне производство за установяване на нарушение въз основа на член 258 от ДФЕС.

15. Информацията, предоставена в съответствие с настоящия член, не е поверителна, освен при изричното искане на нотифициращата държава членка. Всяко такова искане се отнася до проектомерки и се обосновава.
16. Комисията публикува текста на мерките, приети от държавите членки в контекста на извънредната ситуация на единния пазар, които ограничават свободното движение на стоки, услуги и хора, включително работници, и които са били съобщени чрез нотификациите, посочени в настоящия член, както и чрез други източници. Текстът на мерките се публикува в рамките на един работен ден след получаването му чрез електронна платформа, управлявана от Комисията.

Член 20

Връзка с други механизми за нотифициране

1. Когато от държава членка се изисква да нотифицира мярка съгласно член 19 от настоящия регламент и съгласно член 5, параграф 1 от Директива (ЕС) 2015/1535⁵¹, се счита, че с нотификация, подадена съгласно настоящия регламент, е изпълнено и задължението за нотифициране, посочено в член 5, параграф 1 от Директива (ЕС) 2015/1535.
2. Когато от държава членка се изисква да нотифицира мярка съгласно член 19 от настоящия регламент и съгласно член 15, параграф 7 или член 39, параграф 5 от Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁵², се счита, че с нотификация, подадена съгласно настоящия регламент, са изпълнени и задълженията за нотифициране, посочени в Директива (ЕС) 2006/123/ЕО. По подобен начин решенията на Комисията, посочени в член 19, параграфи 11 и 12 от настоящия регламент, се считат за решение, взето съгласно член 15, параграф 7 от Директива 2006/123/ЕО за целите на посочената директива.
3. Когато от държава членка се изисква да нотифицира мярка съгласно член 19 от настоящия регламент и да информира Комисията в съответствие с член 59, параграф 5 от Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁵³, се счита, че с тази нотификация е изпълнено и задължението за предоставяне на информация, посочено в член 59, параграф 5 от Директива 2005/36/ЕО.

Член 21

Единни звена за контакт в държавите членки

1. Държавите членки установяват национални единни звена за контакт, които предоставят на гражданите, потребителите, икономическите оператори и работниците и техните представители следната помощ:

⁵¹ ОВ L 241, 17.9.2015 г., стр. 1.

⁵² ОВ L 376, 27.12.2006 г., стр. 36.

⁵³ ОВ L 255, 30.9.2005 г., стр. 22.

- а) оказване на съдействие при искането и получаването на информация за националните ограничения на свободното движение на стоки, услуги, хора и работници, свързани със задействана извънредна ситуация на единния пазар;
 - б) оказване на съдействие при изпълнението на всякакви свързани с кризи процедури и формалности на национално равнище, въведени поради задействаната извънредна ситуация на единния пазар.
2. Държавите членки гарантират, че гражданите, потребителите, икономическите оператори и работниците и техните представители имат възможност да получават по свое искане и чрез съответните единни звена за контакт информация от компетентните органи относно начина, по който като цяло се тълкуват и прилагат съответните национални мерки за реакция при кризи. Когато е целесъобразно, тази информация включва ръководство, в което действията се описват стъпка по стъпка. Информацията се предоставя на ясен, разбираем и понятен език. До нея има лесен достъп от разстояние и по електронен път и тя се актуализира редовно.

Член 22

Единно звено за контакт на равнището на Съюза

1. Комисията създава и управлява единно звено за контакт на равнището на Съюза.
2. Единното звено за контакт на равнището на Съюза предоставя на гражданите, потребителите, икономическите оператори, работниците и техните представители следната помощ:
 - а) оказване на съдействие при искането и получаването на информация за мерките за реакция при кризи на равнището на Съюза, които са от значение за задействаната извънредна ситуация на единния пазар или които засягат упражняването на свободното движение на стоки, услуги, хора и работници;
 - б) оказване на съдействие при изпълнението на всякакви свързани с кризи процедури и формалности на равнището на Съюза, въведени поради задействаната извънредна ситуация на единния пазар;
 - в) съставяне на списък с всички национални мерки във връзка с кризата и национални звена за контакт.

Дял III
МЕРКИ ЗА РЕАГИРАНЕ ПРИ ИЗВЪНРЕДНА СИТУАЦИЯ НА ЕДИННИЯ ПАЗАР

Глава I
Искания за целева информация и наличност на стоки и услуги от особено значение при криза

Член 23

Изискване за двойно задействане

1. Обвързващите мерки, включени в настоящата глава, могат да бъдат приемани от Комисията чрез актове за изпълнение в съответствие с член 24, параграф 2, член 26, първа алинея и член 27, параграф 2 едва след задействането на извънредна ситуация на единния пазар посредством акт за изпълнение на Съвета в съответствие с член 14.
2. В акта за изпълнение, с който се въвежда мярка, включена в настоящата глава, ясно и конкретно се посочват стоките и услугите от особено значение при криза, за които се прилага въпросната мярка. Посочената мярка се прилага само за срока на действие на режима на извънредна ситуация.

Член 24

Искания за информация към икономическите оператори

1. Когато е налице остър недостиг в резултат на криза или непосредствена заплаха от такъв недостиг, Комисията може да прикани представителните организации или икономическите оператори във веригите на доставки от особено значение при криза да предават на доброволен принцип, в рамките на определен срок, конкретна информация на Комисията относно производствения капацитет и евентуалните съществуващи запаси от стоки от особено значение при криза и техни компоненти в производствените съоръжения на Съюза и съоръженията на трети държави, които те използват или от които договарят или закупуват доставки, както и информация за всички съответни смущения във веригата на доставки в рамките на определен срок.
2. Ако адресатите не предадат поисканата в съответствие с параграф 1 информация в рамките на срока и не представят основателна причина за това, Комисията може посредством акт за изпълнение да изиска от тях да предадат информацията, като укаже в акта за изпълнение причините, поради които е пропорционално и необходимо те да направят това, и посочи конкретно стоките и услугите от особено значение при криза и адресатите, засегнати от искането за информация, както и търсената информация, като при необходимост предостави образец с въпросите, които може да бъдат отправени към икономическите оператори.
3. Исканията за информация, посочени в параграф 1, могат да се отнасят до следното:
 - а) целева информация до Комисията във връзка с производствения капацитет и евентуалните съществуващи запаси от стоки от особено значение при криза и техни компоненти в производствени съоръжения, разположени в Съюза, и производствени съоръжения, разположени в

трета държава, които организацията или операторът по параграф 1 използва или от които договаря или закупува доставки, като изцяло се зачитат търговските и производствените тайни и като от организацията или оператора се изисква да представи на Комисията график на очакваната произведена продукция за следващите 3 месеца за производствените съоръжения, разположени в Съюза, както и за всички съответни смущения във веригата на доставки;

- б) друга информация, необходима за оценка на естеството или мащаба на дадено смущение или недостиг във веригата на доставки.
4. След задействането на исканията за задължително предоставяне на информация към икономическите оператори посредством акт за изпълнение Комисията издава официално решение, адресирано до всяка от тези представителни организации или икономически оператори във веригите на доставки от особено значение при криза, определени в акта за изпълнение, като изисква от тях да предоставят информацията, посочена в акта за изпълнение. Когато е възможно, Комисията разчита на съответните и налични списъци с лица за контакт на икономическите оператори, които осъществяват дейност в избраните вериги на доставки на стоки и услуги от особено значение при криза, съставени от държавите членки. Комисията може да получи необходимата информация за съответните икономически оператори от държавите членки.
5. Решенията на Комисията с индивидуални искания за информация съдържат позоваване на посочения в параграф 2 акт за изпълнение, на който се основават, както и на ситуацията на остър недостиг в резултат на криза или непосредствена заплаха от такъв недостиг, които са довели до тези искания. Всяко искане за информация е надлежно обосновано и пропорционално по отношение на обема, естеството и степента на подробност на данните, както и на честотата на достъп до исканите данни, и е необходимо за управлението на извънредната ситуация или за съставянето на съответните официални статистически данни. В искането се определя разумен срок за предоставяне на информацията. В него се вземат предвид необходимите усилия за събиране и предоставяне на данните от икономическия оператор или представителната организация. Официалното решение съдържа също така гаранции за защита на данните в съответствие с член 39 от настоящия регламент, гаранции за неоповестяване на съдържащата се в отговора чувствителна търговска информация в съответствие с член 25, както и информация относно възможността за оспорване на решението пред Съда на Европейския съюз в съответствие с приложимото право на Съюза, относно глобите, предвидени в член 28 за неспазването му, и относно срока за предоставяне на отговор.
6. Собствениците на икономическите оператори или техните представители и в случаите на юридически лица, дружества или сдружения, които нямат юридическа правосубектност — лицата, упълномощени да ги представляват по закон или по силата на техния учредителен акт, могат да предоставят поисканата информация от името на съответния икономически оператор или сдружение от икономически оператори. Всеки икономически оператор или сдружение на икономически оператори предоставя исканата информация индивидуално, в съответствие с правилата на Съюза в областта на конкуренцията, уреждащи обмена на информация. Надлежно упълномощени адвокати могат да предоставят информацията от името на своите клиенти.

Последните остават изцяло отговорни, в случай че предоставената информация е непълна, неточна или подвеждаща.

7. Съдът на Европейския съюз разполага с неограничена компетентност за преразглеждането на решения, с които Комисията е отправила искане за задължително предоставяне на информация към икономически оператор.
8. Актовете за изпълнение, посочени в параграф 2, се приемат в съответствие с процедурата на комитет, посочена в член 42, параграф 2. По надлежно обосновани наложителни причини за спешност във връзка с въздействието на кризата върху единния пазар Комисията приема актове за изпълнение с незабавно приложение в съответствие с процедурата, посочена в член 42, параграф 3.

Член 25

Поверителност и обработване на информацията

1. Информацията, получена в резултат от прилагането на настоящия регламент, се използва само за целите, за които е поискана.
2. Държавите членки и Комисията гарантират защитата на търговските и производствените тайни и на другата чувствителна и поверителна информация, получена и генерирана в изпълнение на настоящия регламент, включително препоръките и мерките, които трябва да бъдат предприети, в съответствие с правото на Съюза и съответното национално право.
3. Държавите членки и Комисията гарантират, че не се понижава нивото на класификация или декласифицира класифицираната информация, предоставена или обменена съгласно настоящия регламент, без предварителното писмено съгласие на създателя на информацията.
4. Комисията може да представи на консултативната група, посочена в член 4, обобщена информация въз основа на информацията, събрана в съответствие с член 24.
5. Комисията не споделя никаква информация по начин, който може да доведе до идентифициране на отделен оператор, когато споделянето на информацията води до потенциална търговска вреда или накърняване на репутацията на този оператор или до разкриване на търговски тайни.

Член 26

Целеви изменения на хармонизираното законодателство в областта на продуктите

Когато режимът на извънредна ситуация на единния пазар е задействан чрез акт за изпълнение на Съвета, приет в съответствие с член 14, и е налице недостиг на стоки от особено значение при криза, Комисията може да задейства чрез актове за изпълнение процедурите при извънредни ситуации, включени в правните рамки на Съюза, изменени с [Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) 2016/424, Регламент (ЕС) 2016/425, Регламент (ЕС) 2016/426, Регламент (ЕС) 2019/1009 и Регламент (ЕС) № 305/2011 и за въвеждане на процедури при извънредни ситуации за оценяване на съответствието, приемане на общи спецификации и надзор на пазара в контекста на извънредна ситуация на единния пазар, и Директивата на Европейския парламент и на Съвета за изменение на директиви 2000/14/ЕО, 2006/42/ЕО, 2010/35/ЕС, 2013/29/ЕС, 2014/28/ЕС, 2014/29/ЕС,

2014/30/ЕС, 2014/31/ЕС, 2014/32/ЕС, 2014/33/ЕС, 2014/34/ЕС, 2014/35/ЕС, 2014/53/ЕС и 2014/68/ЕС и за въвеждане на процедури при извънредни ситуации за оценяване на съответствието, приемане на общи спецификации и надзор на пазара в контекста на извънредна ситуация на единния пазар], по отношение на стоките от особено значение при криза, като се посочва за кои стоки от особено значение при криза и процедури при извънредни ситуации ще се прилага задействането и се предоставят мотивите за това задействане и неговата пропорционалност, и като се посочва за какъв срок ще важи задействането.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 42, параграф 2. По надлежно обосновани наложителни причини за спешност във връзка с въздействието на кризата върху единния пазар Комисията приема актове за изпълнение с незабавно приложение в съответствие с процедурата, посочена в член 42, параграф 3.

Член 27

Поръчки с приоритет

1. Комисията може да прикани един или повече икономически оператори във веригите на доставки от особено значение при криза, установени в Съюза, да приемат и дадат приоритет на определени поръчки за производство или доставка на стоки от особено значение при криза („поръчка с приоритет“).
2. Ако икономически оператор не приеме и не даде приоритет на поръчките с приоритет, Комисията може по своя инициатива или по искане на 14 държави членки да оцени необходимостта и пропорционалността на прибягването до поръчки с приоритет в такива случаи. Комисията предоставя на съответния икономически оператор, както и на всички страни, които очевидно са засегнати от потенциалната поръчка с приоритет, възможността да заявят позицията си в разумен срок, определен от Комисията с оглед на обстоятелствата по съответния случай. При изключителни обстоятелства, след като извърши тази оценка, Комисията може да издаде акт за изпълнение, адресиран до съответния икономически оператор, с който изисква от него да приеме и даде приоритет на поръчките с приоритет, посочени в акта за изпълнение, или да обясни защо не е възможно или целесъобразно да направи това. Решението на Комисията се основава на обективни данни, които показват, че това даване на приоритет е абсолютно необходимо, за да се гарантира поддържането на жизненоважни обществени икономически дейности в рамките на единния пазар.
3. Когато икономическият оператор, до когото е адресирано посоченото в параграф 2 решение, се съгласи с изискването да приеме и даде приоритет на поръчките, посочени в решението, това задължение има предимство пред всяко задължение за изпълнение по частното или публичното право.
4. Когато икономическият оператор, до когото е адресирано посоченото в параграф 2 решение, откаже да се съгласи с изискването да приеме и даде приоритет на поръчките, посочени в решението, в срок от 10 дни от уведомяването за решението той предоставя на Комисията мотивирано обяснение, в което излага надлежно обосновани причини, поради които не е възможно или целесъобразно, с оглед на целите на настоящата разпоредба, той да изпълни изискването. Тези причини включват неспособността на оператора да изпълни поръчката с приоритет поради недостатъчен производствен капацитет или сериозен риск приемането на поръчката да доведе до особени

затруднения или икономическа тежест за оператора, или други сравними по тежест съображения.

Комисията може публично да оповести това обосновано обяснение или части от него, като надлежно спазва търговската тайна.

5. Когато икономически оператор, установен в Съюза, е обект на мярка на трета държава, която включва поръчка с приоритет, той информира Комисията за това.
6. Комисията взема посоченото в параграф 2 решение в съответствие с приложимото право на Съюза, включително принципите на необходимост и пропорционалност, както и задълженията на Съюза съгласно международното право. В решението се вземат предвид по-специално законните интереси на съответния икономически оператор и всяка налична информация относно разходите и усилията, необходими за всяка промяна в последователността на производството. В него се посочва правното основание за приемането му, определят се сроковете, в които трябва да се изпълни поръчката с приоритет, и когато е приложимо, се посочва продуктът и количеството. В решението се посочват предвидените в член 28 глоби за неспазването му. Поръчката с приоритет се възлага на справедлива и разумна цена.
7. Когато икономически оператор приеме и даде приоритет на поръчка с приоритет, той не носи отговорност за нарушенията на договорните задължения, уредени от правото на държава членка, които са необходими за изпълнение на поръчката с приоритет. Отговорността се изключва само доколкото нарушението на договорните задължения е необходимо за спазването на изискваното даване на приоритет.
8. Актовете за изпълнение, посочени в параграф 2, се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 42, параграф 2. По надлежно обосновани наложителни причини за спешност във връзка с въздействието на кризата върху единния пазар Комисията приема актове за изпълнение с незабавно приложение в съответствие с процедурата, посочена в член 42, параграф 3.

Член 28

Глоби за операторите за неспазване на задължението за предоставяне на отговор на искания за задължително предоставяне на информация или за несъобразяване с поръчките с приоритет

1. Когато счете това за необходимо и пропорционално, Комисията може посредством решение да налага глоби:
 - а) когато представителна организация на икономически оператори или отделен икономически оператор умишлено или поради груба небрежност предоставя неточна, непълна или подвеждаща информация в отговор на искане, отправено в съответствие с член 24, или не предоставя информацията в определения срок;
 - б) когато икономически оператор умишлено или поради груба небрежност не изпълни задължението да информира Комисията за задължение на трета държава в съответствие с член 27 или не обясни защо не е приел поръчка с приоритет;

- в) когато икономически оператор умишлено или поради груба небрежност не изпълнява прието от него задължение да даде приоритет на определени поръчки за стоки от особено значение при криза („поръчка с приоритет“) в съответствие с член 27.
2. Глобите, налагани в случаите, посочени в параграф 1, букви а) и б), не надвишават 200 000 EUR.
 3. Глобите, налагани в случаите, посочени в параграф 1, буква в), не надвишават 1 % от средния дневен оборот през предходната стопанска година за всеки работен ден на неспазване на задължението в съответствие с член 27 (поръчки с приоритет), изчислен от датата, определена в решението, като сумата не надвишава 1 % от общия оборот през предходната стопанска година.
 4. При определянето на размера на глобата се вземат предвид размерът и икономическите ресурси на съответния икономически оператор, естеството, тежестта и продължителността на нарушението, като надлежно се вземат предвид принципите на пропорционалност и целесъобразност.
 5. Съдът на Европейския съюз разполага с неограничена компетентност за преразглеждането на решения, с които Комисията е определила глоба. Той може да отмени, намали или увеличи наложената глоба.

Член 29

Давностен срок за налагане на глоби

1. Правомощието на Комисията да налага глоби в съответствие с член 30 подлежи на следните давностни срокове:
 - а) две години в случай на нарушения на разпоредбите относно исканията за информация в съответствие с член 24;
 - б) три години в случай на нарушения на разпоредбите относно задължението за производството с приоритет на стоки от особено значение при криза в съответствие с член 26, параграф 2.
2. Срокът започва да тече от деня, в който Комисията узнае за нарушението. В случай на продължаващи или повторни нарушения обаче срокът започва да тече от датата на прекратяване на нарушението.
3. Всяко действие, предприето от Комисията или от компетентните органи на държавите членки с цел да се гарантира спазването на разпоредбите на настоящия регламент, прекъсва давностния срок.
4. Прекъсването на давностния срок се прилага за всички страни, носещи отговорност за участие в нарушението.
5. С всяко прекъсване започва да тече нов давностен срок. Въпреки това давностният срок изтича най-късно в деня, в който изтича срок, равен два пъти на давностния срок, през който Комисията не е наложила глоба. Този срок се удължава с времето, през което давностният срок е спрял да тече, тъй като решението на Комисията е било предмет на висящо производство пред Съда на Европейския съюз.

Член 30

Давностни срокове за принудителното изпълнение на глоби

1. По отношение на правомощието на Комисията да привежда в изпълнение решения, приети в съответствие с член 28, се прилага давностен срок от пет години.
2. Срокът започва да тече в деня, в който решението става окончателно.
3. Давностният срок за принудителното изпълнение на глобите се прекъсва:
 - а) с уведомление за решение, с което се изменя първоначалният размер на глобата, или с което се отхвърля молба за такова изменение;
 - б) с всяко действие на Комисията или на държава членка, действаща по искане на Комисията, предназначено за привеждане в изпълнение на плащането на глобата.
- (4) След всяко прекъсване сроковете започват да текат отначало.
- (5) Давностният срок за принудително изпълнение на глобите се спира, при условие че:
 - а) тече срок за плащане;
 - б) принудителното изпълнение е спряно в съответствие с решение на Съда на Европейския съюз.

Член 31

Право на изслушване във връзка с налагането на глоби

1. Преди да вземе решение в съответствие с член 28, Комисията дава възможност на засегнатия икономически оператор или представителни организации на икономически оператори да бъдат изслушани относно:
 - а) предварителните констатации на Комисията, включително всеки въпрос, по който Комисията е изразила възражения;
 - б) мерките, които Комисията евентуално възнамерява да предприеме с оглед на предварителните констатации в съответствие с буква а) от настоящия параграф.
2. Засегнатите предприятия и представителни организации на икономически оператори могат да представят своите забележки по предварителните констатации на Комисията в срок, който се определя от Комисията в нейните предварителни констатации и който не може да бъде по-кратък от 21 дни.
3. Комисията взема за основа на своите решения само онези възражения, които засегнатите икономически оператори или представителни организации на икономически оператори са имали възможност да коментират.
4. Правото на защита на засегнатия икономически оператор или представителни организации на икономически оператори се зачита напълно в хода на всяко производство. На засегнатия икономически оператор или представителни организации на икономически оператори се предоставя правото на достъп до преписката на Комисията, при условията на договорено оповестяване и при спазване на законния интерес на икономическите оператори от опазване на

техните търговски тайни. Правото на достъп до преписката не обхваща поверителна информация и вътрешни документи на Комисията или на органите на държавите членки. По-специално правото на достъп не обхваща кореспонденцията между Комисията и органите на държавите членки. Нищо в настоящия параграф не възпрепятства Комисията да оповестява и използва информация, необходима за доказване на нарушение.

Глава II

Други мерки за гарантиране на наличността на стоки и услуги от особено значение при криза

Член 32

Координирано разпределение на стратегически резерви

Когато стратегическите резерви, създадени от държавите членки в съответствие с член 12, се окажат недостатъчни за посрещане на нуждите, свързани с извънредната ситуация на единния пазар, Комисията, като вземе предвид становището на консултативната група, може да препоръча на държавите членки да разпределят стратегическите резерви целево, когато това е възможно, като се отчете необходимостта да не се задълбочават допълнително смущенията на единния пазар, включително в географски райони, особено засегнати от такива смущения, и в съответствие с принципите на необходимост, пропорционалност и солидарност, и като се установи най-ефективното използване на резервите с оглед на прекратяването на извънредната ситуация на единния пазар.

Член 33

Мерки за гарантиране на наличността и доставките на стоки и услуги от особено значение при криза

1. Когато прецени, че съществува риск от недостиг на стоки от особено значение при криза, Комисията може да препоръча на държавите членки да въведат специални мерки, за да гарантират ефективната реорганизация на веригите на доставки и производствените линии и да използват съществуващите запаси, за да увеличат наличността и доставките на стоки и услуги от особено значение при криза възможно най-бързо.
2. По-специално мерките, посочени в параграф 1, могат да включват:
 - а) мерки за улесняване на разширяването или промяната на предназначението на съществуващ производствен капацитет за стоки от особено значение при криза или на създаването на нов такъв капацитет;
 - б) мерки за улесняване на разширяването на съществуващ капацитет във връзка с дейностите по отношение на услугите или на изграждането на нов такъв капацитет;
 - в) мерки, насочени към ускоряване на издаването на разрешения за стоки от особено значение при криза.

Част V

Възлагане на обществени поръчки

ГЛАВА I

ВЪЗЛАГАНЕ ОТ КОМИСИЯТА НА ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ ЗА СТОКИ И УСЛУГИ СЪС СТРАТЕГИЧЕСКО ЗНАЧЕНИЕ И СТОКИ ОТ ОСОБЕНО ЗНАЧЕНИЕ ПРИ КРИЗА ОТ ИМЕТО НА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ ПО ВРЕМЕ НА РЕЖИМИТЕ НА БДИТЕЛНОСТ И НА ИЗВЪНРЕДНА СИТУАЦИЯ

Член 34

Искане от държавите членки до Комисията за възлагане на обществени поръчки за стоки и услуги от тяхно име

1. Две или повече държави членки могат да поискат от Комисията да започне процедура за възлагане на обществена поръчка от името на държавите членки, които желаят да бъдат представлявани от Комисията („участващи държави членки“), за закупуване на стоки и услуги със стратегическо значение, посочени в акт за изпълнение, приет в съответствие с член 9, параграф 1, или на стоки и услуги от особено значение при криза, посочени в акт за изпълнение, приет в съответствие с член 14, параграф 5.
2. Комисията оценява полезността, необходимостта и пропорционалността на искането. Когато Комисията възнамерява да не се съобрази с искането, тя информира съответните държави членки и посочената в член 4 консултативна група и посочва причините за своя отказ.
3. Когато Комисията се съгласи да възлага поръчки от името на държавите членки, тя изготвя предложение за рамково споразумение, което трябва да бъде сключено с участващите държави членки и да позволява на Комисията да възлага поръчки от тяхно име. В посоченото споразумение се определят подробните условия за възлагане на обществени поръчки от името на посочените в параграф 1 участващи държави членки.

Член 35

Установяване и изпълнение на мандата за преговори на Комисията

1. Със споразумението, посочено в член 34, параграф 3, се установява мандат за преговори на Комисията, за да може тя да действа като централен орган за покупки за съответните стоки и услуги със стратегическо значение или стоки и услуги от особено значение при криза от името на участващите държави членки чрез сключването на нови договори.
2. В съответствие със споразумението Комисията може да бъде оправомощена от името на участващите държави членки да сключва договори с икономически оператори, включително с отделни производители на стоки и услуги със стратегическо значение или стоки и услуги от особено значение при криза, за закупуването на такива стоки или услуги.
3. Представители на Комисията или експерти, определени от Комисията, могат да извършват проверки на място в производствените съоръжения на съответните стоки със стратегическо значение или стоки от особено значение при криза.

4. Комисията провежда процедури за възлагане на обществени поръчки и сключва произтичащите от тях договори с икономическите оператори от името на участващите държави членки.

Член 36

Ред и условия за възлагане на обществени поръчки от Комисията от името на държавите членки

1. При собствени поръчки на Комисията възлагането на обществени поръчки съгласно настоящия регламент се извършва от Комисията в съответствие с правилата, определени в Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета⁵⁴.
2. Договорите могат да включват клауза, в която се посочва, че държава членка, която не е участвала в процедурата за възлагане на обществена поръчка, може да стане страна по договора след неговото подписване, като подробно се посочват процедурата за присъединяването ѝ към договора и последиците от това.

ГЛАВА II

СЪВМЕСТНО ВЪЗЛАГАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ ПО ВРЕМЕ НА РЕЖИМИТЕ НА БДИТЕЛНОСТ И НА ИЗВЪНРЕДНА СИТУАЦИЯ

Член 37

Процедура за съвместно възлагане на обществени поръчки

Когато е необходимо да се проведе съвместно възлагане на обществена поръчка между Комисията и един или повече възлагащи органи от държавите членки в съответствие с правилата, определени в член 165, параграф 2 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета, държавите членки могат да закупуват, наемат или получават по договор за лизинг изцяло капацитета, за който поръчката е била възложена съвместно.

ГЛАВА III

ВЪЗЛАГАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ ОТ ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ ПО ВРЕМЕ НА РЕЖИМА НА ИЗВЪНРЕДНА СИТУАЦИЯ

Член 38

Консултации и координация по отношение на индивидуалното възлагане на обществени поръчки от страна на държавите членки

Когато режимът на извънредна ситуация на единния пазар е задействан в съответствие с член 14, държавите членки се консултират помежду си и с Комисията и координират действията си с Комисията и представителите на другите държави членки в консултативната група, преди да започнат процедура за възлагане на обществени поръчки за стоки и услуги от особено значение при криза, посочени в акт за

⁵⁴ Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 (*ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1*).

изпълнение, приет съгласно член 14, параграф 5, в съответствие с Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁵⁵.

Член 39

Забрана на действия за индивидуално възлагане на обществени поръчки от страна на участващите държави членки

Когато режимът на извънредна ситуация на единния пазар е задействан в съответствие с член 16 и е започнала процедура за възлагане на обществени поръчки от Комисията от името на държавите членки в съответствие с членове 34—36, възлагащите органи на участващите държави членки не могат да възлагат обществени поръчки за стоки или услуги, обхванати от такива поръчки, с други средства.

⁵⁵ Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО (*ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 65*).

Част VI

Заклучителни разпоредби

Член 40

Защита на личните данни

1. Настоящият регламент не засяга задълженията на държавите членки във връзка с обработването от тяхна страна на лични данни съгласно Регламент (ЕС) 2016/679 и Директива 2002/58/ЕО за правото на неприкосновеност на личния живот и електронните комуникации, нито задълженията на Комисията и, когато е целесъобразно, на други институции и органи на Съюза, свързани с обработването от тяхна страна на лични данни съгласно Регламент (ЕС) 2018/1725, когато те изпълняват своите отговорности.
2. Лични данни не се обработват или съобщават освен в случаите, когато това е строго необходимо за целите на настоящия регламент. В такива случаи се прилагат по целесъобразност условията на Регламент (ЕС) 2016/679 и Регламент (ЕС) 2018/1725.
3. Когато обработването на лични данни не е строго необходимо за изпълнението на механизмите, установени в настоящия регламент, личните данни се анонимизират по такъв начин, че субектът на данните да не може да бъде идентифициран.

Член 41

Цифрови инструменти

Комисията и държавите членки могат да създадат оперативно съвместими цифрови инструменти или ИТ инфраструктури в подкрепа на постигането на целите на настоящия регламент. Тези инструменти или инфраструктури могат да бъдат разработени извън времетраенето на извънредната ситуация на единния пазар.

Комисията определя техническите аспекти на тези инструменти или инфраструктури чрез актове за изпълнение. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 42, параграф 2.

Член 42

Комитет

1. Комисията се подпомага от Комитет по инструмента в подкрепа на единния пазар в извънредни ситуации. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.
3. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 8 от Регламент (ЕС) № 182/2011 във връзка с член 5 от него.

Член 43
Делегирани актове

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.
2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 6, се предоставя на Комисията за срок от пет години, считано от датата на влизане в сила на настоящата директива или всяка друга дата, определена от съзаконодателите.
3. Делегирането на правомощия, посочено в член 6, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междуйнституционалното споразумение за по-добро законотворчество от 13 април 2016 г.
5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.

Член 44
Докладване и преглед

1. До ... [СП: моля, въведете дата = пет години след влизането в сила на настоящия регламент] и на всеки пет години след това Комисията представя доклад на Европейския парламент и на Съвета относно функционирането на системата на планиране на действия при извънредни ситуации, системата за бдителност и системата за реагиране при извънредна ситуация на единния пазар, в който при необходимост се предлагат евентуални подобрения, придружени, когато е целесъобразно, от съответните законодателни предложения.
2. Посоченият доклад включва оценка на работата на консултативната група съгласно рамката за извънредни ситуации, установена с настоящия регламент, както и на връзката ѝ с работата на други съответни органи на равнището на Съюза за управление на кризи.

Член 45
Отмяна

Регламент (ЕО) № 2679/98 на Съвета се отменя, считано от [дата].

Член 46
Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

1.1. Наименование на предложението/инициативата

Регламент на Европейския парламент и на Съвета за инструмент в подкрепа на единния пазар в извънредни ситуации

1.2. Съответни области на политиката

Вътрешен пазар; свободно движение на стоки, услуги и хора

1.3. Предложението/инициативата е във връзка с:

ново действие

ново действие след пилотен проект/подготвително действие⁵⁶

продължаване на съществуващо действие

сливане или пренасочване на едно или няколко действия към друго/ново действие

1.4. Цели

1.4.1. Общи цели

Общата цел на инструмента в подкрепа на единния пазар в извънредни ситуации е да повиши бдителността на единния пазар и неговата реакция на кризи, както и гладкото му функциониране по време на криза. За тази цел инструментът в подкрепа на единния пазар в извънредни ситуации ще предостави на ЕС добре калибриран набор от антикризисни инструменти, позволяващ бърза и ефективна реакция на всяка бъдеща криза, която заплашва да възпрепятства функционирането на единния пазар, като допълва други съществуващи механизми на ЕС, включително чрез по-добра координация, прозрачност и бързина. Целта е да се укрепи функционирането на единния пазар и да се осигурят бързи и практически решения на въпросите, свързани със свободното движение на стоки, услуги и хора и с доставките по време на криза.

1.4.2. Конкретни цели

Конкретна цел № 1

Свеждане до минимум на пречките пред свободното движение на стоки, услуги и хора по време на криза

Конкретна цел № 1 включва да се сведат до минимум пречките пред свободното движение на стоки, услуги и хора по време на криза чрез предоставяне на набор от решения, за да се осигури добре координирана бдителност и реакция на равнището на ЕС при кризи, засягащи единния пазар. Във връзка с това се очаква да се предостави набор от решения, които се състоят от мерки за бдителност, координация и прозрачност, като се гарантира по-съгласувана и целенасочена реакция на държавите членки и се осигуряващ необходимата прозрачност, когато става въпрос за пречки пред свободното движение.

⁵⁶

Съгласно член 58, параграф 2, буква а) или б) от Финансовия регламент.

Конкретна цел № 2

Преодоляване на недостига и гарантиране на наличността на стоки и услуги от особено значение при криза

Тази конкретна цел е насочена към улесняване на бързите и практически решения на проблемите с доставките по време на криза. Във връзка с това се очаква да се предоставят подходящи механизми за бдителност, координация и прозрачност за целенасочен политически отговор и за всички участници на единния пазар, като се осигури възможност за обмен на информация и тясно сътрудничество с промишлеността/заинтересованите страни с цел установяване на свързаните с кризата затруднения във веригата на доставки и нуждите от капацитет, както и за предприемане на по-нататъшни действия, когато е необходимо, за да се гарантира наличието на стоки и услуги от особено значение при криза при извънредна ситуация.

1.4.3. Очаквани резултати и отражение

Да се посочи въздействието, което предложението/инициативата следва да окаже по отношение на бенефициерите/целевите групи.

С инициативата ще се осигури достъп до единния пазар по време на криза за гражданите и предприятията и ще се предостави подкрепа за идентифицираните вериги на доставки, като се гарантира функционирането на единния пазар и по-добра цялостна реакция при кризи на равнището на ЕС благодарение на наличието на продуктите от особено значение при криза, необходими за реакцията при кризи, като също така ще се генерират непреки социални ползи по отношение на подобряването на условията и качеството на живот на гражданите и спасяването на човешки живот в зависимост от вида на кризата.

Очаква се инициативата да допринесе за постигането на целите на ООН за устойчиво развитие (ЦУР), по-специално ЦУР № 1 „Изкореняване на бедността“, ЦУР № 8 „Достоен труд и икономически растеж“, ЦУР № 9 „Промисленост, иновации и инфраструктура“, ЦУР № 10 „Намаляване на неравенствата“ и ЦУР № 16 „Мир, правосъдие и силни институции“.

Ще се наблюдава положително влияние върху предприятията, особено по време на извънредна ситуация, поради по-добрата реакция на равнището на ЕС при кризи, което ще доведе до по-малко пречки пред свободното движение и по-добра наличност на продуктите от особено значение при криза. Мерките в набора от инструменти, които биха имали пряко положително въздействие върху предприятията, включват ключови принципи за гарантиране на свободното движение и мерки за подкрепа, прозрачност и административна помощ при извънредни ситуации, възлагане на обществени поръчки по време на извънредни ситуации и мерки за по-бързо пускане на продуктите на пазара по време на извънредни ситуации, както и ускоряване на издаването на разрешения по време на извънредни ситуации. Предприятията обаче биха могли да имат разходи и техните операции биха могли да бъдат засегнати, най-вече поради мерките в подкрепа на веригите на доставки по време на извънредни ситуации, по-специално исканията за информация към дружествата, задълженията за увеличаване на производството и приемането на поръчки с приоритет.

Гражданите ще извлекат полза от цялостната по-добра реакция на равнището на ЕС при кризи благодарение на наличието на механизмите за координация, както и на набора от инструменти, за да се гарантират по-малко пречки пред свободното движение и по-добра наличност на продуктите от особено значение при криза. Освен това те ще имат пряка полза от основните принципи за гарантиране на свободното движение, по-специално що се отнася до свободното движение на хора, в качеството им на работници и потребители. Те биха могли също така да извлекат пряка полза от разпределението на натрупаните преди това запаси от продукти от особено значение при криза, които са със стратегическо значение. Няма преки разходи за гражданите.

Държавите членки ще извлекат полза от цялостната по-добра реакция на равнището на ЕС при кризи, както и пряка полза от съществуването на специален орган на управление, който ще осигурява координацията по време на криза, оказваща въздействие върху единния пазар. За държавите членки ще има административни разходи и разходи за привеждане в съответствие за редица мерки, предвидени в набора от инструменти, включително за планиране на действия при извънредни ситуации, събиране на информация относно веригите на доставки, участие в мероприятия за създаване на контакти и създаване на стратегически резерви в рамките на режима на бдителност, а също и в рамките на режима на извънредна ситуация за спазване на основните принципи за свободно движение, мерки за прозрачност и административна помощ, спазване на мерките за пускане на пазара на продукти от особено значение при криза, участие в обществени поръчки по време на извънредни ситуации и мерки, оказващи въздействие върху веригите на доставки от особено значение при криза, по време на извънредни ситуации.

По отношение на Комисията считаме, че дейността по разработване на нови насоки, препоръки и координиране на задължителните мерки е част от обичайните дейности. Все пак Комисията ще има допълнителни специфични разходи, по-специално за организирането на заседанията на консултативната група за инструмента в подкрепа на единния пазар в извънредни ситуации, организирането на обучения и симулацията на извънредни ситуации за националните експерти, организирането на срещи за създаване на контакти между дружествата, анализа на уведомленията във връзка с прозрачността и административната помощ.

1.4.4. Показатели за изпълнението

Посочете показателите за проследяване на напредъка и на постиженията.

Комисията ще извърши оценка на ефективността, ефикасността, съгласуваността, пропорционалността и субсидиарността на настоящата законодателна инициатива и ще представи доклад с основните констатации до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите пет години след датата на прилагане на законодателните актове. В посочения доклад за оценка Комисията може да предложи начини за подобряване на инструмента в подкрепа на единния пазар в извънредни ситуации. Този механизъм за преглед е подобен на механизмите за преглед, включени в предложението на Комисията за регламент на Съвета относно рамка от мерки за гарантиране на снабдяването с медицински мерки за противодействие от особено значение при криза в случай на извънредна ситуация в областта на общественото здраве на равнището на Съюза, както и в

предложението на Комисията за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на рамка от мерки за укрепване на европейската екосистема в областта на полупроводниците (Законодателен акт за интегралните схеми).

Държавите членки и представителните организации на икономическите оператори ще бъдат задължени да предоставят на Комисията информацията, необходима за изготвянето на посочения доклад.

Комисията и държавите членки ще наблюдават редовно прилагането на правните актове, по-специално ефективността на мерките за улесняване на свободното движение на стоки, хора и услуги по време на кризата по отношение на засегнатите лица и предприятия, както и функционирането на единния пазар, а също и въздействието на исканията за информация и мониторинга, създаването и разпределението на стратегическите резерви и другите мерки за увеличаване на наличността на продуктите и услугите на единния пазар върху икономическите оператори и техните представители.

1.5. Мотиви за предложението/инициативата

1.5.1. Изисквания, които трябва да бъдат изпълнени в краткосрочна или дългосрочна перспектива, включително подробен график за изпълнението на инициативата

Не е приложимо, тъй като прилагането на инструмента зависи от възникването на криза, което по своето естество не може да бъде предвидено.

1.5.2. Добавена стойност от участието на Съюза (може да е в резултат от различни фактори, например ползи по отношение на координацията, правна сигурност, по-добра ефективност или взаимно допълване). За целите на тази точка „добавена стойност от участието на Съюза“ е стойността, която е резултат от намесата на ЕС и е допълнителна спрямо стойността, която би била създадена само от отделните държави членки.

Основания за действие на европейско равнище (ex-ante): икономическите дейности в рамките на единния пазар са силно интегрирани. Все по-често се наблюдава взаимодействие между дружества, доставчици на услуги, клиенти, потребители и работници, намиращи се в различни държави членки, които разчитат на правото си на свободно движение. Опитът от миналата криза показва, че често разпределението на производствения капацитет в рамките на ЕС е неравномерно (например производствените линии за някои продукти са разположени предимно в няколко държави членки, като например личните предпазни средства). В същото време, в случай на криза търсенето на територията на ЕС на стоки или услуги от особено значение при криза също може да бъде неравномерно. Целта за осигуряване на гладкото и безпрепятствено функциониране на единния пазар не може да бъде постигната чрез едностранни национални мерки. Освен това дори и мерките, приети поотделно от държавите членки, да са в състояние да преодолеят до известна степен недостатъците, произтичащи от дадена криза на национално равнище, всъщност е по-вероятно те допълнително да изострят въпросната криза в целия ЕС, като добавят допълнителни пречки пред свободното движение и/или допълнително напрежение по отношение на продукти, които вече са засегнати от недостиг.

Очаквана генерирана добавена стойност от ЕС (ex-post): въвеждането на правила, които уреждат функционирането на единния пазар, е споделена компетентност между ЕС и държавите членки. Вече съществуват значителен брой рамки на ЕС, уреждащи различни аспекти, и те допринасят за гладкото функциониране на единния пазар, като с тях се установяват съгласувани набори от правила, които се прилагат на всички територии на държавите членки.

В съществуващите рамки на ЕС обаче като цяло се определят правила относно ежедневно функциониране на единния пазар, без да се засягат никакви конкретни сценарии на криза. При все това някои предложения, които бяха приети наскоро от Комисията, съдържат определени разпоредби, свързани с кризи. В момента обаче липсва хоризонтален набор от правила и механизми, в които да се разглеждат аспекти като планирането на действия при извънредни ситуации, наблюдението на кризи и мерките за реакция при кризи, които да се прилагат по съгласуван начин в различните икономически сектори и в целия единен пазар.

Инструментът за извънредни ситуации ще бъде използван единствено с цел да се осигури координиран подход за реакция на кризи, които имат важни последици отвъд националните граници и застрашават функционирането на единния пазар, когато все още не съществува инструмент на ЕС или съществуващите инструменти не съдържат разпоредби, свързани с кризи. Въвеждането на извънредни мерки и мерки за бдителност в рамките на единния пазар може да улесни координирането на ответните мерки в случай на криза. Освен това тези мерки могат да бъдат допълнени от ефективна и ефикасна координация и сътрудничество между Комисията и държавите членки по време на кризата, за да се гарантира, че са предприети най-подходящите мерки за преодоляване на кризата.

Инструментът в подкрепа на единния пазар в извънредни ситуации няма за цел да установи подробен набор от разпоредби на равнището на ЕС, като в случай на криза да се използват единствено и само те. Вместо това инструментът има за цел да установи и гарантира съгласувано прилагане на възможните комбинации между разпоредбите, приети на равнището на ЕС, и правилата за координиране на мерките, предприети на равнището на държавите членки. В това отношение спешните мерки, които може да бъдат предприети на равнището на ЕС въз основа на инструмента в подкрепа на единния пазар в извънредни ситуации, ще бъдат координирани с мерките за реагиране при извънредна ситуация, приети от държавите членки, и ще ги допълват. За да се осигури възможност за тази координация и взаимно допълване, с инструмента в подкрепа на единния пазар в извънредни ситуации ще се определят конкретни мерки, от чието налагане държавите членки следва да се въздържат след задействането на извънредна ситуация в рамките на единния пазар на равнището на ЕС.

В този контекст добавената стойност за ЕС на този инструмент ще бъде да се определят механизмите за бърз и структуриран начин на комуникация между Комисията и държавите членки, координация и обмен на информация, когато единният пазар е подложен на натиск, и способност да се предприемат необходимите мерки по прозрачен начин — ускоряване на съществуващите механизми и добавяне на нови целенасочени инструменти за извънредни ситуации. Той също така ще осигури прозрачност в рамките на вътрешния

пазар, като гарантира, че предприятията и гражданите, които разчитат на своите права на свободно движение, разполагат с подходяща информация относно приложимите мерки във всички държави членки. Това ще повиши правната сигурност, като ще им позволи да вземат информирани решения.

Допълнително предимство от предприемането на действия в тази област е, че на ЕС биха се предоставили инструментите за устойчивост, необходими с цел запазване на конкурентоспособността на промишлеността на ЕС в геополитически контекст, в който нашите международни конкуренти вече могат да разчитат на правни инструменти, позволяващи структурирано наблюдение на смущенията във веригата на доставки и приемане на възможни ответни мерки, като например свързаните със стратегически резерви.

1.5.3. *Изводи от подобен опит в миналото*

През последните години светът стана свидетел на поредица от кризи — от пандемията от COVID-19 до нашествието на Русия в Украйна. Това няма да са последните кризи, които светът ще трябва да преодолее. В допълнение към геополитическата нестабилност, до други нови извънредни ситуации могат да доведат и изменението на климата и произтичащите от него природни бедствия, загубата на биологично разнообразие и глобалната икономическа нестабилност. За съжаление не разполагаме с кристална топка, с което да се предскаже точният момент и форма на следващата криза.

Както показаха неотдашните кризи, един напълно функциониращ единен пазар и гладкото сътрудничество на държавите членки по въпросите на единния пазар могат значително да укрепят устойчивостта и реакцията на ЕС при кризи. Поради това инструментът в подкрепа на единния пазар в извънредни ситуации, за който в настоящата оценка на въздействието се анализират различни варианти на политиката, следва да предостави план за реакция на ЕС по въпросите на единния пазар при една бъдеща криза. В него следва да бъдат взети предвид поуките, извлечени от извънредни ситуации в миналото, и те да бъдат екстраполирани към евентуални бъдещи извънредни ситуации.

В заключенията си от 1—2 октомври 2020 г. Европейският съвет заяви, че ЕС ще извлече поуките от пандемията от COVID-19 и ще работи за преодоляване на оставащата разпокъсаност, пречки и слабости на единния пазар при извънредни ситуации. В съобщението относно „Актуализиране на новата промишлена стратегия“ Комисията обяви инструмент за гарантиране на свободното движение на хора, стоки и услуги, както и на по-голяма прозрачност и координация по време на криза. Инициативата е част от работната програма на Комисията за 2022 г. Европейският парламент приветства плана на Комисията да представи инструмент в подкрепа на единния пазар в извънредни ситуации и призова Комисията да го изготви като правно обвързващ структурен инструмент за гарантиране на свободното движение на хора, стоки и услуги в случай на бъдещи кризи.

1.5.4. *Съвместимост с многогодишната финансова рамка и евентуални синергии с други подходящи инструменти*

Предложението е политически приоритет на Европейската комисия и е в изпълнение на ангажимента за гарантиране на гладкото функциониране на единния пазар. С инициативата се предлагат синергии с различни инструменти,

например с хоризонтални механизми за реакция при кризи (механизма за интегрираните договорености за реакция на политическо равнище при кризи — PCR); с мерки, насочени към специфични аспекти на управлението на кризи (Регламент (ЕО) № 2679/98 на Съвета от 7 декември 1998 г. относно функционирането на вътрешния пазар по отношение на свободното движение на стоки между държавите членки, Регламент (ЕС) 2015/479 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2015 г. относно общите правила за износ); със специфични за съответния сектор мерки във връзка с кризата (Европейския механизъм за готовност и реакция при кризи в областта на продоволствената сигурност — EFSCM, Регламент (ЕС) 2021/953 за създаването на цифров COVID сертификат на ЕС, Регламент (ЕС) 2022/123 относно засилената роля на Европейската агенция по лекарствата в готовността за действия и управлението на кризи по отношение на лекарствените продукти и медицинските изделия, Решение на Комисията от 16 септември 2021 г. за създаване на Орган за готовност и реакция при извънредни здравни ситуации, Регламент (ЕС) № 1308/2013 за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти, както и свързаният с него Регламент относно общата организация на пазарите на продукти от риболов, Съобщение на Комисията „План за действие в извънредни ситуации в областта на транспорта“).

Заедно с настоящата инициатива редица инициативи, които бяха предложени неотдавна и в момента се обсъждат, засягат аспекти, свързани с реакцията и готовността при кризи. Тези инициативи обаче имат ограничен обхват, като се отнасят до конкретни видове сценарии на криза, и не са насочени към създаването на обща хоризонтална рамка за управление на кризи. Доколкото тези инициативи включват секторна рамка за реакция и готовност при кризи, въпросната рамка ще има предимство пред инструмента в подкрепа на единния пазар в извънредни ситуации в качеството си на *lex specialis*:

— предложението на Комисията за регламент относно сериозните трансгранични заплахи за здравето,

— предложението на Комисията за изменение на Регламент (ЕО) № 851/2004 за създаване на Европейски център за профилактика и контрол върху заболяванията,

— предложението на Комисията за регламент на Съвета за рамка относно мерки за гарантиране на снабдяването с медицински мерки за противодействие от особено значение при криза в случай на извънредна ситуация в областта на общественото здраве на равнището на Съюза,

— предложението на Комисията за европейски законодателен акт за интегралните схеми,

— предложението на Комисията за законодателен акт за данните,

— предложението на Комисията за изменение на Кодекса на шенгенските граници,

— предложението на Комисията за директива относно устойчивостта на критичните субекти.

1.5.5. Оценка на различните налични варианти за финансиране, включително възможностите за преразпределяне на средства

За периодичните разходи, които произтичат от разходите за персонал в рамките на Комисията за предвидените дейности по обучение и необходимото разширяване на информационния инструмент, използван за системата за нотифициране, източникът на финансиране би могъл да бъде установен чрез преразпределяне на средства на Съюза по линия на програма „Единен пазар“.

1.6. Продължителност и финансово отражение на предложението/инициативата

Забележка: предвид естеството на инициативата, която е тясно свързана с възникването на криза с непредвидим характер и мащаб, продължителността на инициативата не може да бъде посочена.

ограничен срок на действие

- в сила от [ДД/ММ]ГГГГ до [ДД/ММ]ГГГГ
- Финансово отражение от ГГГГ до ГГГГ за бюджетни кредити за поети задължения и от ГГГГ до ГГГГ за бюджетни кредити за плащания.

неограничен срок на действие

- Изпълнение с период на започване на дейност от ГГГГ до ГГГГ,
- последван от функциониране с пълен капацитет.

1.7. Планирани методи на управление⁵⁷

X Пряко управление от Комисията

- **X** от нейните служби, включително от нейния персонал в делегациите на Съюза;
- от изпълнителните агенции

Споделено управление с държавите членки

Непряко управление чрез възлагане на задачи по изпълнението на бюджета на:

- трети държави или на органите, определени от тях;
- международни организации и техните агенции (да се уточни);
- ЕИБ и Европейския инвестиционен фонд;
- органите, посочени в членове 70 и 71 от Финансовия регламент;
- публичноправни органи;
- частноправни органи със задължение за обществена услуга, доколкото предоставят подходящи финансови гаранции;
- органи, уредени в частното право на държава членка, на които е възложено осъществяването на публично-частно партньорство и които предоставят подходящи финансови гаранции;
- лица, на които е възложено изпълнението на специфични дейности в областта на ОВППС съгласно дял V от ДЕС и които са посочени в съответния основен акт.
- *Ако е посочен повече от един метод на управление, пояснете в частта „Забележки“.*

Забележки

Прилагат се стандартните правила за мониторинг на разходите на Комисията за изпълнението на настоящия регламент.

⁵⁷ Подробности във връзка с методите на управление и позоваванията на Финансовия регламент могат да бъдат намерени на уебсайта BudgWeb: <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

2.1. Правила за мониторинг и докладване

Да се посочат честотата и условията.

Методът на управление на тази инициатива е прякото управление от страна на Комисията и отговорностите ѝ по въвеждането ще се отнасят до нейните отдели.

Доклад на Комисията до Съвета в срок от пет години от влизането в сила на настоящия регламент и на всеки пет години след това относно функционирането на системата на планиране на действия при извънредни ситуации, системата за бдителност и системата за реагиране при извънредна ситуация на единния пазар, в който при необходимост се предлагат евентуални подобрения.

Посоченият преглед включва оценка на работата на консултативния съвет (консултативната група), създаден с настоящия регламент, съгласно рамката за извънредни ситуации, установена с настоящия регламент, както и на връзката му с работата на други съответни органи на равнището на Съюза за управление на кризи.

С държавите членки се провеждат консултации и техните становища и препоръки относно прилагането на рамката за извънредни ситуации се отразяват в окончателния доклад. Ако е целесъобразно, Комисията представя предложения въз основа на този доклад, за да измени настоящия регламент или да направи допълнителни предложения.

2.2. Системи за управление и контрол

2.2.1. *Оценка и обосновка на разходната ефективност на проверките (съотношение „разходи за контрол ÷ стойност на съответните управлявани фондове“) и оценка на очакваната степен на риска от грешки (при плащане и при приключване)*

Проверките са част от системата за вътрешен контрол на Комисията. Тези нови дейности ще генерират незначителни допълнителни разходи за контрол на равнище ГД.

2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

Да се посочат съществуващите или планираните мерки за превенция и защита, например от стратегията за борба с измамите.

Комисията гарантира, че когато се изпълняват действия, финансирани съгласно това решение, финансовите интереси на Съюза са защитени чрез прилагането на мерки за предотвратяване на измами, корупция и всякакви други незаконни действия чрез ефективни проверки и чрез събирането на неправомерно изплатените суми, а при откриването на нередности — посредством ефективни, пропорционални и възпиращи санкции.

Мерките, прилагани от Комисията, ще подлежат на предварителен и последващ контрол в съответствие с Финансовия регламент. С договорите и споразуменията, финансиращи изпълнението на настоящия регламент, изрично ще се дава право на Комисията, включително на Европейската служба за борба с измамите и на Сметната палата, да извършват одити и разследвания в

съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013, включително проверки и инспекции на място.

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

3.1.1. Обосновка на предложените начини за управление, механизми за финансиране на изпълнението, начини за плащане и стратегия за контрол

Прякото управление съгласно член 62, параграф 1, буква а) от Финансовия регламент е предпочитаният начин, тъй като действията ще се изпълняват от Европейската комисия, която ще осигури координацията с държавите членки и различните заинтересовани страни. Информацията относно установените рискове и системите за вътрешен контрол, създадени с цел намаляването им

3.2. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове

- Съществуващи бюджетни редове

По реда на функциите от многогодишната финансова рамка и на бюджетните редове.

Функция от многогодишната финансова рамка	Бюджетен ред	Вида на разхода	Финансов принос			
			от държави от ЕАСТ ⁵⁹	от държави кандидатки ⁶⁰	от трети държави	по смисъла на член 21, параграф 2, буква б) от Финансовия регламент
1	03.010101 — Разходи за подкрепа за Програмата за единния пазар	Едногод.	ДА	Подлежи на уточняване ⁶¹	Подлежи на уточняване ⁶⁰	НЕ
1	03.020101 — Функциониране и развитие на вътрешния пазар за стоки и услуги	Многогод.	ДА	Подлежи на уточняване	Подлежи на уточняване	НЕ

⁵⁸ Многогод. = многогодишни бюджетни кредити/Едногод. = едногодишни бюджетни кредити.

⁵⁹ ЕАСТ: Европейска асоциация за свободна търговия.

⁶⁰ Държави кандидатки и ако е приложимо, потенциални кандидатки от Западните Балкани.

⁶¹ Споразумения за асоцииране в рамките на Програмата за единния пазар, които понастоящем са в процес на финализиране.

				не ⁶⁰	ане ⁶⁰	
--	--	--	--	------------------	-------------------	--

3.3. Очаквано финансово отражение на предложението върху бюджетните кредити

3.3.1. Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за оперативни разходи

- Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи
- Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи съгласно обяснението по-долу:

Функция от многогодишната финансова рамка	1	Единен пазар, иновации и цифрови технологии
--	---	---

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

ГД: „Вътрешен пазар, промишленост, предприемачество и МСП“ (GROW)			Година 2024	Година 2025	Година 2026	Година 2027	Следващ и години	ОБЩО
• Бюджетни кредити за оперативни разходи								
Бюджетен ред 03.020101 — Функциониране и развитие на вътрешния пазар за стоки и услуги	Поети задължения	(1a)	0,250	0,025	0,025	0,025		0,325
	Плащания	(2a)	0,125	0,150	0,025	0,025		0,325
Бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за определени програми ⁶²								
Бюджетен ред 03.010101 — Разходи за подкрепа за Програмата за единния пазар		(3)	0,038	0,028	0,028	0,028		0,122
ОБЩО бюджетни кредити за ГД „Вътрешен пазар, промишленост, предприемачество и	Поети задължения	=1a+16+3	0,288	0,053	0,053	0,053		0,447
	Плащания	=2a+26	0,163	0,178	0,053	0,053		0,447

⁶² Техническа и/или административна помощ и разходи в подкрепа на изпълнението на програми и/или дейности на ЕС (предишни редове ВА), непреки научни изследвания, преки научни изследвания.

МСП“ (GROW)		+3							
--------------------	--	----	--	--	--	--	--	--	--

• ОБЩО бюджетни кредити за оперативни разходи	Поети задължения	(4)	0,250	0,025	0,025	0,025		0,325
	Плащания	(5)	0,125	0,150	0,025	0,025		0,325
• ОБЩО бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за определени програми		(6)	0,038	0,028	0,028	0,028		0,122
ОБЩО бюджетни кредити за ФУНКЦИЯ 1 от многогодишната финансова рамка	Поети задължения	=4+6	0,288	0,053	0,053	0,053		0,447
	Плащания	=5+6	0,163	0,178	0,053	0,053		0,447

• ОБЩО бюджетни кредити за оперативни разходи (всички оперативни функции)	Поети задължения	(4)	0,250	0,025	0,025	0,025		0,325
	Плащания	(5)	0,125	0,150	0,025	0,025		0,325
ОБЩО бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за определени програми (всички оперативни функции)		(6)	0,038	0,028	0,028	0,028		0,122
ОБЩО бюджетни кредити за ФУНКЦИИ 1—6 от многогодишната финансова рамка (Референтна стойност)	Поети задължения	=4+6	0,288	0,053	0,053	0,053		0,447
	Плащания	=5+6	0,163	0,178	0,053	0,053		0,447

Функция от многогодишната финансова рамка	7	„Административни разходи“
--	----------	---------------------------

Тази част следва да бъде попълнена, като се използва таблицата за бюджетни данни от административно естество, която най-напред се въвежда в [приложението към законодателната финансова обосновка](#) (приложение V към вътрешните правила), което се качва в DECIDE за провеждането на вътрешни консултации между службите.

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

		Година 2024	Година 2025	Година 2026	Година 2027	ОБЩО
ГД: „Вътрешен пазар, промишленост, предприемачество и МСП“ (GROW)						
• Човешки ресурси		0,628	0,628	0,628	0,628	2,512
• Други административни разходи		0,030	0,030	0,030	0,030	0,120
ОБЩО ГД „ВЪТРЕШЕН ПАЗАР, ПРОМИШЛЕНОСТ, ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО И МСП“ (GROW)	Бюджетни кредити	0,658	0,658	0,658	0,658	2,632

ОБЩО бюджетни кредити за ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	(Общо задължения = поети плащания)	0,658	0,658	0,658	0,658	2,632
---	------------------------------------	-------	-------	-------	-------	--------------

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

		Година 2024	Година 2025	Година 2026	Година 2027	Следващи години	ОБЩО

ОБЩО бюджетни кредити за ФУНКЦИИ 1—7 от многогодишната финансова рамка	Пости задължения	0,946	0,711	0,711	0,711		3,079
	Плащания	0,821	0,836	0,711	0,711		3,079

3.3.2. Очакван резултат, финансиран с бюджетни кредити за оперативни разходи

Забележка: като се има предвид естеството на инициативата и присъщия характер на неочакваната и непредвидима криза, в момента не е възможно да се направи тази оценка.

Бюджетни кредити за пости задължения в милиони евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Да се посочат целите и резултатите	↓	Вид ⁶³	Среден разход	РЕЗУЛТАТИ												ОБЩО			
				Година N		Година N+1		Година N+2		Година N+3		Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)						Общ бр.	Общо разходи
				Не	Разходи	Не	Разходи	Не	Разходи	Не	Разходи	Не	Разходи	Не	Разходи	Не	Разходи		
КОНКРЕТНА ЦЕЛ № 1 ⁶⁴ ...																			
—	Резултат																		
—	Резултат																		
—	Резултат																		
Междинен сбор за конкретна цел № 1																			
КОНКРЕТНА ЦЕЛ № 2 ...																			

⁶³ Резултатите са продуктите и услугите, които ще бъдат доставени (напр. брой финансирани обмени на учащи се, дължина на построените пътища в километри и т.н.).

⁶⁴ Описана в точка 1.4.2. „Конкретни цели...“

— Резултат																		
Междинен сбор за конкретна цел № 2																		
ОБЩО																		

3.3.3. *Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за административни разходи*

- Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за административни разходи
- Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за административни разходи съгласно обяснението по-долу:

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

	Година 2023	Година 2024	Година 2025	Година 2026	ОБЩО
--	----------------	----------------	----------------	----------------	------

ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка					
Човешки ресурси	0,628	0,628	0,628	0,628	2,512
Други административни разходи	0,030	0,030	0,030	0,030	0,120
Междинен сбор за ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	0,658	0,658	0,658	0,658	2,632

Извън ФУНКЦИЯ 7⁶⁵ от многогодишната финансова рамка					
Човешки ресурси					
Други административни разходи	0,038	0,028	0,028	0,028	0,122
Междинен сбор извън ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	0,038	0,028	0,028	0,028	0,122

ОБЩО	0,696	0,686	0,686	0,686	2,754
-------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Бюджетните кредити, необходими за човешки ресурси и други разходи с административен характер, ще бъдат покрити от бюджетни кредити на ГД, които вече са определени за управлението на действието и/или които са преразпределени в рамките на ГД, при необходимост заедно с допълнително отпуснати ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

⁶⁵ Техническа и/или административна помощ и разходи в подкрепа на изпълнението на програми и/или дейности на ЕС (предишни редове ВА), непреки научни изследвания, преки научни изследвания.

3.3.3.1. Очаквани нужди от човешки ресурси

- Предложението/инициативата не налага използване на човешки ресурси
- Предложението/инициативата налага използване на човешки ресурси съгласно обяснението по-долу:

Оценката се посочва в еквиваленти на пълно работно време

	Година 2024	Година 2025	Година 2026	Година 2027
20 01 02 01 (Централа и представителства на Комисията)	4	4	4	4
20 01 02 03 (Делегации)				
01 01 01 01 (Непреки научни изследвания)				
01 01 01 11 (Преки научни изследвания)				
Други бюджетни редове (да се посочат)				
20 02 01 (ДНП, КНЕ, ПНА от общия финансов пакет)				
20 02 03 (ДНП, МП, КНЕ, ПНА и МЕД в делегациите)				
XX 01 xx yy zz ⁶⁶	— в централата			
	— в делегациите			
01 01 01 02 (ДНП, КНЕ, ПНА — Непреки научни изследвания)				
01 01 01 12 (ДНП, КНЕ, ПНА — Преки научни изследвания)				
Други бюджетни редове (да се посочат)				
ОБЩО	4	4	4	4

XX е съответната област на политиката или бюджетен дял.

Нуждите от човешки ресурси ще бъдат покрити от персонала на ГД, на който вече е възложено управлението на дейността и/или който е преразпределен в рамките на ГД, при необходимост заедно с всички допълнителни отпуснати ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

Описание на задачите, които трябва да се изпълнят:

Длъжностни лица и срочно наети служители	1 ЕПРВ за секретариата на консултативния съвет (консултативната група)
Външен персонал	

⁶⁶ Подтаван за външния персонал, покрит с бюджетните кредити за оперативни разходи (предишни редове ВА).

3.3.4. Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка

Предложението/инициативата:

- може да се финансира изцяло чрез преразпределяне на средства в рамките на съответната функция от многогодишната финансова рамка (МФР).

В случай на задействане на режима на извънредна ситуация преразпределението ще бъде разгледано първо в рамките на програмата за единния пазар.

- налага да се използват неразпределеният марж под съответната функция от МФР и/или специалните инструменти, предвидени в Регламента за МФР.

Обяснете какво е необходимо, като посочите съответните функции, бюджетни редове и суми и инструментите, които се предлага да бъдат използвани.

- налага преразглеждане на МФР.

Обяснете какво е необходимо, като посочите съответните функции, бюджетни редове и суми.

3.3.5. Финансов принос от трети страни

Предложението/инициативата:

- не предвижда съфинансиране от трети страни
- предвижда следното съфинансиране от трети страни, като оценките са дадени по-долу:

Бюджетни кредити в млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

	Година N ⁶⁷	Година N+1	Година N+2	Година N+3	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)			Общо
Да се посочи съфинансиращият орган								
ОБЩО съфинансирани бюджетни кредити								

⁶⁷ Година N е годината, през която започва да се осъществява предложението/инициативата. Моля, заменете буквата N с очакваната първа година от изпълнението (например: 2021 г.). Същото за следващите години.

3.4. Очаквано отражение върху приходите

- Предложението/инициативата няма финансово отражение върху приходите.
- Предложението/инициативата има следното финансово отражение:
 - върху собствените ресурси
 - върху разните приходи
 - Моля, посочете дали приходите са записани по разходни бюджетни редове

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Приходен бюджетен ред:	Налични бюджетни кредити за текущата финансова година	Отражение на предложението/инициативата ⁶⁸						
		Година 2024	Година 2025	Година 2026	Година 2027	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)		
Статия 4 2 9 — Други нецелови глоби и наказателни плащания		р.м.	р.м.	р.м.	р.м.			

За целевите приходи да се посочат съответните разходни бюджетни редове.

Други забележки (например метод/формула за изчисляване на отражението върху приходите или друга информация).

Потенциалните целеви приходи не могат да бъдат оценени на този етап, тъй като не е сигурно, че ще се реализира някаква глоба.

⁶⁸ Що се отнася до традиционните собствени ресурси (мита, налози върху захарта), посочените суми трябва да бъдат нетни, т.е. брутни суми, от които са приспаднати 20 % за разходи по събирането.